ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ եւ թէ գաւառաց համար
Տարեկան 7 մէճիտ
Վեցամսեայ 3 ½ »
Եռամսեայ 2 »
Օտար երկիրներու համար 40 Ֆր.
Վեցամսեայ 20 »
Եռամսեայ 10 »
Թղթատարի ծախքը մեր վրայ, բաց ի Բօսթ Լօքալէն։
Դրամը փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի՝ 115 ղրուշի փոխն 100 ղրուշի հաշուով։
Նամակները կ'ուղղուին առ ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
38, Պապը Ալի Ճատտէսի, Կ. Պոլիս։
ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԲԻՒԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ

"بوزانتيون"
ارمنيجه يومى وسياسى غزته
صاحب امتياز ومدير مسؤل
بوزانت كچيان
مطبعه و ادارهخانهسى باب عالى جادهسنده ۳۸ نومرولو دائرهٔ مخصوصهدهدر

PUZANTION
Journal Arménien Quotidien, Politique, Financier et Littéraire
Directeur-Propriétaire
PUZANT KÉTCHIAN
Bab Aali Djaddéssi, No. 38
CONSTANTINOPLE
ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 85 — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 1897 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 12/24 — 22 ՌԱՄԱԶԱՆ 1314. — 12 ՇՈՒՊԱԹ 1312 — Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 85

Կ. ՊՈԼԻՍ, 12/24 ՓԵՏՐ., 1897

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

ՆՈՐԱՀԱՍ ՄԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Պարտիզակցի բարի հօր դիտողութիւնները զորս մեր վերջին երկու թիւերով հրատարակեցինք՝ պարզ այլ սրտաշարժ ձեւով մը ուշադրութիւն կը դարձնեն մեր մատաղ սերունդին մէջ ճարակող կարգ մը մոլութիւններու վրայ։ Ծխախոտն և ոգելից ըմպելիք աճելի յառաջդիմութիւններ կ'ընեն մեր 10—15 տարեկան տղոց մէջ, որք իրենց մեծերուն օրինակին հետեւիլ կ'ուզեն։ Թէ՛ ծնողներուն, թէ վարժապետներուն հանդէպ պատկառանքն զգալապէս նուազած է։ Եթէ եկեղեցականներուն հարցնենք, «կրօնական կրթութիւնը պակսած է, անոր համար է», կ'ըսեն, (թէեւ իրենք կրօնական կրթութիւնը զօրացնելու համար կարեւոր բան մ'ըրած չունին)։ Եթէ մեր նորատի իմաստասէրներուն հարցնենք, «ժամանակիս քաղաքակրթութեան բերմունքն է», կ'ըսեն։ Բայց ինչ որ ալ ըլլայ պատճառն, հետեւանքն աներկբայելի է դժբախտաբար։ Մեր պզտիկութեան մէջ միտքերնէս անգամ չէինք անցըներ գաւաթ մը ոգելից ըմպելի կամ սիկառէթ մը բերաննիս դնել. որովհետեւ այս բաները մեր մեծերուն սեփական կը նկատէինք, և այնքան կը պատկառէինք մեր մեծերէն որ անոնց իրաւունքներուն ոտնձգութիւն ընելէ կը խորշէինք։ Հիմակ ինչ որ պատկառանքի հաշուէն կորսուած է նոր սերունդն, ողջապահիկ նորանոր ծանօթութիւններու հաշուէն անոր տեղը դրած չէ։ Ինչ-դիտողութիւններ ալ ունենանք մեր վարժարանաց մէջ տրուած կրթութեան լծերութիւններուն վրայ, անուրանալի է որ այսօր անոնց մէջ առողջապահիկ ծանօթութիւններ աւելի կը տրուին քան երեսուն տարի առաջ. բայց ինչպէս կ'ըլլայ որ մեր մատաղ սերունդն այնքան կանուխէն հակում կը ցուցնէ այնքան վատ ունակութիւններու, ինչպէս են՝ արբեցութիւն և ծխամոլութիւն։ Կը ճանչենք չափահասներ որք ամէն բանի մէջ հաշուով կը գործեն, և ո՛չ ոգելից ըմպելիէն ո՛չ ծխախոտէն զգալի վնաս մը կը կրեն. որովհետեւ իրիկունները սեղանի վրայ գաւաթ մը գինիէն աւելին չառնելով բոլոր այն տուրքը զոր Բագոսին կը վճարեն, և կերակուրէն ետքը կուշտ փորով առանց մուխը կուլ տալու ծխուած մէկ-երկու սիկառէթէն անդին չանցնիր այն տուրքը ալ զոր կը վճարեն միւս չաստուածին՝ Նիկոտինին։ Բայց այս չափաւորներ հազուագիւտ են։ Վարժուողները սովորաբար մոլութեան կը տանին երկուքն ալ։ Դժբաղդաբար սկսնակները մանաւանդ այնքան կը տենչան քաջութեամբ մրցիլ իրենց հետ և իրենց մեծերուն հետ որ աւելի արժանաւոր առարկայ մը չգտնելով մրցման՝ օղիի գաւաթներով ու ծխախոտի տուփերով կը չափուին անոնց հետ։

Այս աղետաբեր հոսանքը կասեցնելու համար բռնութիւնն օգուտ չունի։ Բռնադատութեան ներքեւ ըլլալու զգացումն աւելի եւս կրնայ գրգռել նորաբոյս մոլիները։ Պէտք է ամէն առթիւ համոզիչ խօսքերով խրատել զանոնք։ Ասոր համար գործեալ մեր յոյսը կը դնենք մեր վարժարաններու առողջապահիկ դասախօսութեան վրայ, որ չատ տեղ մէկտասաւոր կերպիւ տեղի չունենար տակաւին։ Ծխամոլութեան և արբեցութեան ուղեղի, ջղային դրութեան և ընդհանուր ֆիզիքական կազմուածին պատճառած վնասները բայց սոյդ և անխուսափելի աւերումներուն վրայ ո՛րչափ չատ խօսուի՝ կ'արժէ։ Հապա դրամական կորո՞ւստը, գործի տուած վնա՞սը։ Կարելի չէ որ օղեմոլ, գինեմոլ, ծխամոլ մը նոյնքան ուշադրութեամբ, նոյնքան ուղեղային ոյժով կարենայ պարապիլ իր գործին որչափ ուրիշ մը որ զերծ է այս մոլութիւններէ։ Մանաւանդ մրցի տնտեսական տագնապին պատճառաւ, ո՛րչափ պէտք ունինք մեզ զմեզ ժողվելու, խնայութիւն ընելու, և մեր բոլոր ուշն և ոյժը մեր տնտեսական վիճակին բարւոքման զոհելու։ Ա՛լ չենք կրնար ամէն օր քանի մը ղրշ., նոյն իսկ քանի մը քառորդ մէճիտ այսպիսի անօգուտ չռայլութեանց վատնել։ Մանաւանդ մեր տղաքներուն մտքին մէջ տպաւորելու ենք թէ հաճոյքի կեանք մը չէ՛ որ իրենց կը սպասէ, այլ աշխատութեան, պարտականութեան կեանք մը, ընկերութեան մէջ, տնտեսական ասպարէզին մէջ, իրենց համար և իրենց սիրելիներուն համար տանելի, կարելի դիրք մը ստեղծելու նուիրուած գործօն և պայքարող կեանք մը։ Կեանքի այս պայքարին մէջ իրենց յետին պահեստին, իրենց իմացական, ջղային, գործունէութեան յետին ոյժի յետին մնացորդին պէտք ունին. չեն կրնար մսխել, չեն կրնար փճացնել վայրապար։ Ասիկա կ'ըսենք ապաքէն պատանեկական, երիտասարդական ամէն մոլութեանց համար, և՝ Պարտիզակի գրութեան առթիւ՝ յատկապէս ծխամոլութեան և արբեցութեան համար։

* * *

Բայց ամենամեծ խրատն որ տղուն մտքին և սրտին կ'ազդէ ո՛չ այնքան վասատուին խօսածն է որքան ծնողաց ամենօրեայ ընթացքն ու վարմունքը։ Արբեցող և ծխող հօր տղաքները ամենամեծ հաւանականութեամբ իրենք ալ արբեցող և ծխող կ'ըլլան, որովհետեւ նոյն մթնոլորտին մէջ մեծնալով՝ ինքնին կը վարժուին, և երբ սկսին խմել և ծխել, արդէն կէս մը սովրած կ'ըլլան։ Եթէ տղաքն այդ գարշելի մոլութիւններէն ետ պիտի կեցնենք, առաջին օրինակը մեզ ծնողներս պէտք է տանք։ Ծնողական զգուշութիւններու շարքին մէջ, հոս ալ կայ հատ մը։ Բախտ մ'է եթէ մեր զաւակներն ի բնէ այնքան ուշիմ ըլլան որ մեր վատ ունակութիւններէն իրենք զգուշանան, կռահելով որ մեզ վնասուած ենք, կամ պիտի վնասուինք անշուշտ։ Բայց ո՛չ մէկ հայր իրաւունք ունի իր զաւակն իրմէ աւելի խելահաս, իրմէ աւելի խելացի համարելու, և ինք ուզածն ընելու այն ապահովութեամբ որ իր չար օրինակին իր զաւակ պիտի չհետեւի։ Գո՛նէ պէտք է հասկցնենք մեր հոգւոյն հատորներուն թէ կան սովորութիւններ, վարժութիւններ, որք այնքան չեն վնասեր մարմնոյն կատարեալ աճումն ստանալէն ետքը, մինչ մատաղ հասակին մէջ անմիջական է վնասն, և թէ մանաւորապէս ծխախոտն և ոգելից ըմպելիք աւելի կը վնասեն 25 տարեկանէն վար քան անկէ վեր։

ՌՈՏՈՍԴՕ

Ռոտոսդոյէ մեզ գրուած նամակներէ գոհունակութեամբ կը տեղեկանանք թէ տեղւոյն ազգայինք գովելի ջանքեր կ'ընեն աղքատներուն համար դրամ հաւաքելու, և ամէն դասակարգերը կը մասնակցին այս բարեգործութեան։ Նպաստամատոյց յանձնաժողովին աշխատութիւնք պատիւ կը բերեն տեղւոյն ազգայնոց քրիստոնէական զգացումներուն։ Մեր այս առթիւ թուով հրատարակած ենք Հանգանակութեան Բ. ցուցակն ալ, և ընդ նմին երկու փոքրիկ գոհաներ, — վարժարանաց աշակերտներուն և աշակերտուհիներուն առ մեզ ուղղած նամակներն, որով պաշտելի պարզութեամբ մը իրենց լուման կը նուիրեն իրենց աղքատիկ քոյրերուն և եղբայրներուն։ Կը մաղթենք որ մեր մատաղ սերունդն ամենուրեք այսպիսի մարդասէր և աղքատասէր զգացումներով կրթուի։

ՀԱՑԱԳԻՆ

Աղքատաց համար Հացագնի հաշուէն ցարդ մեզ ղրկուած է 16,322½ ղրուշ (ամէն տեսակ դրամ։) Այս գումարէն ուղղակի Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր յանձնած ենք՝ ընկալագրի փոխարէն՝ 7,164 ղրուշ։ Մնացեալը՝ 9,158½ ղրշ. Ն. Ամենապատուութեան հրամանաւ՝ չաբթէ չաբաթ ընկալագրի փոխարէն յանձնած ենք Բրէտէ Լիոնէն իր տրամադրութեան ներքեւ։ Զանազան դրամներն սոս. ոսկիի վերածելու և այնպէս Բրէտի Լիոնէի յանձնելու համար 45 ղրշ.ի չափ ծախք մը եղած է, և դուրսէն եկած գումարները գանձելու համար 10-12 ղրշ. դրամի աւելը վճարուած է։ Այս ծախք մեր կողմէ կարգադրուած է, Աղքատաց հաշուոյն չանցունելու համար։— Այս Հացագնի հաշուէն դուրս կը մնան 75-80 ոսկիի մասնաւոր յանձնարարութիւնք (Հիւանդանոց, Խասգիւղ, Գասըմ-Փաշա, Գալֆաեան Որբանոց) որք օրն օրին ծանուցուած և իրենց տէրերուն ուղղակի յանձնուած են, ընկալագրի փոխարէն։ Այս մասնաւոր հաշուէն ալ հիմա մեր քով կը մնայ հինգ ոսկիի գումար մը։— Մեր հաշուէն դուրս կը մնան նաեւ այն գումարներ (իբր 50 ոսկի) որք թէեւ Հացագնի շարքին մէջ ծանուցուած, բայց ուղղակի ղրկուած են իրենց հասցէին, կամ տնօրինուած են տեղւոյն վրայ, առանց մեզ յանձնուելու փոխանակագրով կամ հնչուն դրամով, (ինչպէս Իզմիր, եւն.)։

ՆԵՐԸՆԹԱՑ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՔ

Մեր արդի կղերին վիճակին վրայ ինչ ինչ դիտողութիւններ ընելով մեր նպատակը լրագրական վիճաբանութեան դուռ բանալ չէր, այլ մեր ծխականներուն պարզել հասարակութեան առջեւ՝ եկեղեցական արդի անկեալ վիճակին դէպ և դարման խորհելու համար։ Մնաց որ արդէն վիճաբանութեան ալ տեղի չկայ Արժ. Բաբգէն վարդապետի հետ իր ջատագովականին մասին. ուստի մի քանի համառօտ բացատրութեամբ պիտի բաւականանանք։

Նախ՝ Արժ. Հայրը կատարեալ իրաւունք ունի իր և իր ընկերաց պաշտպանութիւնն ընելու իրենց ապագայ օգտակարութեանը վրայօք հրապարակաւ յայտնած տարակուսանաց նկատմամբ։ Մենք մեր տարակուսանքը հիմնած էինք անցելոյն փորձերուն և ներկային ալ ինչ ինչ նշաններուն վրայ. Բայց Բաբգէն վարդապետ կը հաւաստէ թէ իրենք եկեղեցականաց նախորդ սերունդէն բոլորովին տարբեր ուղղութեան մը պիտի հետեւին. չպիտի ըլլան հովիւներ «որ զանձինս արածեն» ըստ մարգարէին կանուխ գուշակութեան։ Կը հաւատանք իր անկեղծութեանց իր ընկերաց բարի տրամադրութեանց, երբ կը յայտարարեն թէ պատրաստ են և յօժար մեկնիլ երթալ, ինչպէս ուխտած են ո՛ւր որ ալ կոչէ զիրենք Ս. Եկեղեցւոյ պաշտօնը։ Կը հաւատանք որ տակաւին չեն գինովցած ինչ է մայրաքաղաքին ծղօտական կամ մագնիսական ազդեցութիւնն և կը փափաքինք որ վայր չփութած մեկնին անկէ օր յառաջ և երթան հօտ տեղուանք, ուր այս միջոցիս անմիջական պէտք կայ իրենց պէտքերուն, քարոզութեանց և աշխատութեանց։ Բայց և այնպէս թող ներեն մեզ որ մեր տարակոյսը բոլորովին ետ չառնենք մինչեւ որ գործ-ներէ չտեսնենք։ Ուրախ պիտի ըլլանք երբ գործով մ'է որ լոկ սարկաւագութեամբ կամ մեռելաթաղութեամբ բաւականանալու գաղափարին դէմ կ'ընդվզի Դպրեվանքցին։ Մենք ալ չիտակը ճիշդ միեւնոյն գաղափարով չարժեալ գրիչ ձեռք առինք. գիտէինք թէ ուրիշներ ալ իրենցմէ առաջ այդպիսի աննշան դերերով գոհացած էին։

Բ. Իրաւունք ունի երբ կ'ըսէ թէ Ազգային Վարչութիւնը մեզ հիմա իբր առաջնորդ կամ Պատ. փոխանորդ զաւակները ղրկէր. Սահմանադրութեան ծրագրին մէջ առաջարկած եմ(*) որ առաջնորդութիւնք սակաւաթիւ արքեպիսկոպոսութիւններու բաժնուելով՝ իւրաքանչիւր առաջնորդ արքեպիսկոպոսի ձեռքին տակ գտնուին ուսեալ եկեղեցականներ որք թէ՛ առաջնորդարանի գործերուն վարժուին, թէ պէտք եղած տեղը կարենան ղրկուիլ եպիսկոպոսի կողմանէ ճշելու, քարոզելու, և վերջն ալ՝ երբ առաջնորդը վախճանի կամ որեւէ կերպով աթոռը թափուր մնայ, ժողովուրդը կատարեալ գիտակցութեամբ անոնցմէ մէկն ընտրէ առաջնորդ և եպիսկոպոս։

Ենթադրենք թէ Վարչութիւնը եպիսկոպոս մը ղրկէ գաւառներն. ինչ պիտի ընէ մինակ եկեղեցական մը այնքան ընդարձակ վիճակներու մէջ, եթէ իր ձեռքին տակը չունենայ գոնէ մէկ երկու աշխոյժ և ուսեալ եկեղեցական։ Ուրեմն մեր կարծիքն է թէ քանի որ անհրաժեշտ պէտք կայ այս միջոցիս գաւառաց մէջ կարող և գործունեայ եկեղեցականի, լաւագոյն է քաջ մէջին գաւառաց մէջ բաժնել Պոլիս գտնուող վարդապետներէն յարմարագոյնները։ Բայց Ազգային Վարչութիւնն անշուշտ լաւագոյն պատճառներ ունի ուրիշ կերպով տնօրինել։

Գ. Դպրեվանուց վերջին կազմակերպութեան մասին, որ պիտի ծառայէ անխտիր ամուսնացեալ և ամուրի եկեղեցականաց պատրաստութեան և ընծայարանի դեր ալ պիտի կատարէ եղեր, ինչպէս կը հաւաստէ Արժ. Բաբգէն վրդ., ոչինչ ունիմք ըսելու։ Միայն փափաքելի է որ աշակերտք բերուին հեռաւոր գաւառներէ, ուր սով կայ զարգացեալ եկեղեցականի և ո՛չ թէ Իզմիրի շրջակայ գիւղերէն առնուին ըստ մեծի մասին, որ Պոլսոյ դուռն ըսել է։

Երկու խօսքով բացատրութիւն մ'ալ մեր Մոռոյի բարեկամին։ Մենք այս անգամ՝ ամուրի եկեղեցականութիւնը բոլորովին «արգելու» խօսքը չենք ըրած (թող վանահայրք և վանականք նորէն ըլլան ամուրիք ըսած եմ)։ Թէեւ ժամանակաւ ջատագոված եմ զայդ, այլ միայն ամուսնացեալ կղերին դիրքը բարձրացած և ամուսնացեալ ըլլալու մեղքը գործած ըլլալուն համար եկեղեցական բարձրագոյն աստիճաններէ զրկուելուն դէմ խօսած եմ։ Ապահարզանը չեմ ջատագոված ա՛յնպէս ինչպէս որ կը կարծէ, որպէս զի եպիսկոպոս առաջնորդաց միայն ըլլալն ուզելու հետ հակառակ ըլլայ։ Ո՛չ թէ ամուրիութեամբ կը ջատագովեմ եպիսկոպոսաց թեմերուն վրայ միայն ըլլալն, այլ թէ խելքս չհասնիր որ մէկ թեմի մէջ բողոքներու տեղի տալով՝ ամբողջացուցիչ պաշտօնավարութեամբ 4 տարեկան վերջը մերժուած եկեղեցականն ուրիշ տեղեր փոխադրելով պիտի կրնա՞յ օգտակար ըլլալ։ Միւս կողմէ, ո՞վ ըսեր է որ անպիտան կամ յանցաւոր կամ վնասակար առաջնորդի մը մինչեւ ցմահ անվրդովելի պէտք է հանդուրժեն թեմականք. ինչպէս ամուսնութեան մէջ, հոս ալ բացառիկ պարագայից բացառիկ դարմաններ կան ու կրնան ըլլալ. բայց այդպիսի առաջնորդ մը ուրիշ թեմի մը գլխուն փորձանք հանել բանաւո՞ր է և ո՞ր թեմը կ'ընդունի զայն։ Բոլոր Բրիտանեայ եկեղեցիք, սկսեալ անգլիականէն մինչեւ հոլլանտական և յունական, եպիսկոպոսն իրեն թեմովը կը ճանչնան, այսպէս Քէնթըրպըրիի Արքեպիսկոպոսն, Երէյիի Մետրապոլիտն, եւն. ամենքն ալ՝ մեռելներուն պէս ուխտ և երդում կ'ընեն իրենց վիճակէն հովուելու մինչեւ ցմահ, երբ զաւակ խնամելու և սիրելու իրենց հօտն, եւն։ Փափաքելի է որ եկեղեցական մը մտնոյ միջոցաւ հրատարակէ եպիսկոպոսական ձեռնադրութեան կարգն և արարողութիւններն, որպէս զի տեսնուի թէ մեր նախնիք ո՞րքան պայմաններ, ո՞րքան երաշխաւորութիւններ, ո՞րքան զգուշութիւններ պահանջեր են որպէս զի թեմը մը ժողովուրդը սխալ ընտրութիւն չընէ, յախուռն չտայ իր քուէն և յետոյ չզղջայ։ Իսկ եթէ քաղաքական պատճառներով հեռացուի թեմէն, փոխանորդով մը կը կառավարուի թեմն։ Այսու հանդերձ ամէն ոք ազատ է իր կարծիքն յայտնել Սահմանադրութեան վերաքննելի կէտերու մասին և ձեռնհաս Ցանձնաժողովին կը մնայ անշուշտ այլ և այլ առաջարկութիւններէն յարմարագոյնն ընտրել։ Հ.

(*) Մեր նուաստութիւնն էր որ ասկէ մէկ-երկու տարի առաջ առաջարկեց հրապարակաւ Երուսաղէմէն վրդ. ղրկել գաւառները, զի այն տեղի վարդապետք խիստ դրութեան ներքեւ գտնուելով աւելի յօժարակամ են պաշտօն ընդունելու։

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի

ՎԱՆ, 20 Յունուար 1897

Վանայ կարօտ վիճակն ընդհանրութեան ծանօթացնելու և օգնութեան պէտքն զգալի ընելու համար «Բիւզանդիոն»ի հրատարակութիւնները մասնաւոր շնորհակալութեամբ լեցուցին այս տեղի ժողովրդեան սիրտը։ Թերեւս մանաւանդ այդ հրատարակութիւններէն շարժեալ Ազգ. Պատրիարքարանը Մննդեան տօնէն առաջ հեռագրով հրամայեց տեղւոյս Առաջնորդարանին՝ Աղթամարայ հանգուցեալ Խաչատուր Կաթողիկոսի կտակով Աղթամարայ ժառանգաւորաց յատկացած դրամէն 300 ոսկի նպաստ բաշխել տեղւոյս կարօտելոց։ Բազմատամած ահագին պէտքերուն մեծ գումար մը չէր թէպէտ այդ, բայց պարագաներ կան յորս քիչը չատի ազդեցութիւն կ'ընէ, զի թո՛ղ նիւթական արդիւնքը՝ բարոյական ազդեցութիւն մ'ալ կայ այսպիսի նպաստներու իբրեւ հետեւանք որ չատ գնահատելի է, վասն զի կը ցուցնէ թէ տնտեսական տագնապէն տառապող Վանայ ժողովուրդը լքուած չէ հասարակութենէն երբ անոր պաշտօնական օրինաւոր ներկայացուցիչ մարմինը կը փութայ հոգածութիւն և խնամք տածելով իրեն վրայ օգնութեան ձեռք կարկառել իրեն, հայթայթելով նպաստի գումար մը ինչ միջոցաւ որ կ'ըլլայ։

Վճռակի կրնամ ըսել թէ չէք կարող երեւակայել բարոյական քաջալերիչ տպաւորութիւնը զոր բերաւ այս տեղ Ազգ. Պատրիարքարանի այդ քաջալերիչ անօրինութիւնն, որուն համար երբ փութանք հրապարակաւ շնորհակալութիւն և երախտագիտութիւն յայտնել Ամեն. Տ. Օրմանեան Ս. Պատրիարք Հօր և Ազգ. Վարչութեան Պատ. անդամոց, ինչպէս և «Բիւզանդիոն» հանրօգուտ հայաթերթին որ այնքան տեղ և ուշադրութիւն կ'ընծայէ գաւառաբնակ Հայերու պէտքերուն և գործերուն, գաւառիս ընդհանուր ժողովրդեան սրտերուն և զգացմանց ճշմարիտ թարգմանի պարտքը միայն կատարած կը լինինք։

Նպաստի բաշխման համար ալ յատուկ Ցանձնաժողով մը կազմուած է Ազգ. Պատրիարքարանի հրամանաւ հետեւեալ վեց անձերէ, որք են Արժ. Տ. Դիոնէսիոս քհն. Արարուց և Մեծ. Տեարք Յարութիւն Գալճեան, Պետրոս Գափամաճեան, Եղիազար Թերզիպաշեան, Սահակ Թերլէմէզեան և Աւետիս Միրզախանեան։ Ասոնք ամենքն ալ իրենց պաշտօնն ընդունեցին։ 300 ոսկին ալ որոշեալ տեղէն առնուեցաւ և Ցանձնաժողովոյ տրամադրութեան ներքեւ անցաւ, ուստի ամէն ոք կ'սպասէր որ բաշխումը տեղի ունենայ անմիջապէս, մանաւանդ Մննդեան տօնին որ թէ՛ խիստ ձմրան կեդրոնն է և թէ այնքան նուիրական առիթ մ'է խեղճերն ու կարօտեալները մխիթարելու։

Արդարեւ Ցանձնաժողովն ալ բաշխումը կատարեց, բայց փոխանակ 300 ոսկին ամբողջապէս և նոյն հետայն ցրուելու, մանաւանդ որ ինքնին անբաւական էր տիրող կարօտութեան և խեղճութեան, 120 ոսկին միայն բաշխեց ու 180 ոսկին դեռ վար դրաւ։ Կը սպասուէր որ գէթ երկրորդ բաշխում մ'ալ Բեթղեհէմի կամ Անուանակոչութեան տօնին օրը (յունուար 13) տեղի ունենայ, բայց այսօր յունուար 20 ենք և դեռ այդպէս բան չտեսանք։ Եւ չգիտենք թէ ինչո՞ւ մնացեալ 180 ոսկին այդպէս անգործածելի կը պահուի ցարդ կամ մինչեւ ցե՞րբ. մինչդեռ անդին անօթութենէ, ցուրտէ և դեղի ու սպառքինական սնունդի (օրինակ, արգանակ մը կամ ապուր մը) պակասութենէ այնքան մեռնողներ կը լինին ամէն օր և ամենուս աչքին առջեւ։ Չի կրնար առարկուիլ թէ աւելի աղքատ օրերու համար պահուած է այն 180 ոսկին, քանի որ արդէն խնդիրը կեանքերու վրայ կը դառնայ. մահն իր կոտորածները կ'ընէ արդէն։ Գէթ բացատրութիւն մը չտրուեցաւ ժողովրդեան՝ այս խորհրդաւոր վերապահումին համար։

Բայց որքան անմեկնելի է այս անդէպ վերապահութիւն, որուն համար գոնէ Ազգ. Պատրիարքարանի բացատրութիւն տուած կը լինի անշուշտ Պատ. Ցանձնաժողովը, նոյնքան անբանաւոր էր ըստ մեզ նպաստը բաշխելու եղանակը, զի մարդ գլուխ 2 (սխալ չկարդաք ԵՐԿՈՒ) ղրշ. բաշխեցին, ըսել է 120 ոսկին 6,000 մարդու վրայ բաշխուեցաւ։ Անկողմնակալ ըլլալու համար ըսենք սակայն որ եթէ երկերկու ղրշ.ի նպաստաբաշխութիւն մը ոչ ինչ օգուտ մը չունի նպաստընկալին համար նիւթապէս, քանի որ երկու ղրշ.ն ինչ «տարտ» պիտի հոգայ, բայց վիճակագրական տեսակէտով մեծ ծառայութիւն մ'ըրաւ, — ցցուց թէ 6,000 հոգի գտնուեցան որ երկերկու ղրուշի չնչին գումարն

առնելու համար յանձն առին իրենց յետին կարօտութեան մէջ ըլլալը չծածկելու և Առաջնորդարան երթալով մուրացկանի պէս ձեռք կարկառելու։ Միայն թէ ցաւալի է որ բան մը պակաս կը մնայ վիճակագրական այն փորձը կատարելու ընելու համար.—յայտնի չէ թէ 120 ոսկին կամ 12,000 ղրշ.ն սպառեցնելէ ետք այլ եւս նպաստ խնդրող մնա՞ց, թէ այլ եւս խնդրող չմնալուն համար բաշխումը կանգ առաւ 120 ոսկի վրայ։ Վիճակագրական տեսակէտով (°) մեծ արժէք ունէր այս կէտին որոշակի իմացումը։ Այլ մինչեւ որ այն իմացուի, մենք կը հարցնենք թէ լաւագոյն չէ՞ր փոխանակ երկերկու ղրշ.ի աննշան գումարին մէյմէկ փոքր բայց չնորհքով գումար բաշխել մէն մի կարօտ ընտանիքի, որ իրական մխիթարութիւն մը զգային, և եթէ 120 ոսկին չէր բաւեր, և հարկաւ չպիտի բաւէր, մնացեալ 180 ոսկին ինչո՞ւ չգործածուէր նոյն կարգին և ինչո՞ւ վերապահուէր։ Աներկբայ ենք թէ Ազգ. Պատրիարքարանն և «Բիւզանդիոն» հայեցակէտը մեր կարծիքէն են։

Այս տեղ բերն կարգն է ըսելու թէ երջանկայիշատակ Գարեգին Եպիսկոպոս Սրուանձտեանց 1000 ոսկի կտակ մը թողած էր Վանայ մէջ հիւանդանոց մը հաստատելու համար, որ ցարդ չիրագործուեցաւ։ Մինչ բուն ժամանակը չէ՞ այդ գումարին գէթ բարդեալ տոկոսներն—1892էն ի վեր է որ 1000 ոսկին տոկոսի պահուած է ի Կ. Պոլիս —Վան ղրկել հիւանդներուն դեղ ու դարմանի յատկացնելու համար այսպիսի ահաւոր համաճարակի մը առեն։ Ասկէ աւելի ե՞րբ այդ կտակը բուն իսկ իր նպատակին կրնայ ծառայել։ Ն. հանգուցեալ Սրբազնութեան հոգին չի՞ խռովիր այժմ Երկնքին մէջ տեսնելով իր նպատակին ցարդ անգործադրելի մնալը իր հայրենի երկրին ամէնէն աւելի անոր պէտք ունեցած առենը։

Ամերիկացի Միսիոնարներն աւելի գործնական են։ Նպաստի ահագին ձեռնտուկ մ'ունին. գործ, դրամ, հաց և անկողին միանգամայն կը մատակարարեն այս տեղ, իւրաքանչիւրին ըստ իր պիտոյից։ Սկսած են նաեւ երկսեռ որբեր հաւաքել և խնամել, ջամբելով անոնց միւս կողմէ նաեւ մօրէ սնունդ, զոր երբեմն եկեղեցի ալ կը ղրկեն, ինչպէս և իրենց արական վարժարանին մէջ մեր եկեղեցւոյ չարականներ ալ կը սովրեցնեն։ Երկսեռ որբերու թիւն 160ն անցած է արդէն. վերջին մէկ քանի տարիներէ ի վեր ամերիկացի Միսիոնարաց մարդասիրական գործերն ու խնամքներն այնքան շատ և անհամեմատելի եղան այս երկրի խեղճերուն և կարօտեալներուն համար, որ ամէն գովեստ ու գնահատութեան սահմանէ վեր են։ Կ'արժէ որ մեր յաջորդ Թղթակցութիւններէն մին նուիրենք իրենց ընդհանուր գործառնութեանց։

Իսկ ներկայս վերջացնելէ առաջ կը խնդրենք «Բիւզանդիոն»ի Պատ. Խմբագրութենէն չզլանալ հանրային կարեկցութիւնն և հոգածու ուշադրութիւնն հրաւիրել Վանայ աղքատ ժողովրդեան վրայ։ Խ**

ՎԱՌՆԱ, 9/21 Փետր. 97.

Տուն չինելն—ընդունելութիւն.—Երբ մէկը հոն իր սեպհական հողին վրայ տուն չինել ուզէ և դրամ չունենայ՝ Պուլկարիոյ Ազգային Պանքային կը դիմէ, որ նախապէս ճարտարապետ կը ղրկէ կալուածոյ գալվաններու միջոցաւ որոշելով չինուելիք տան համար երթալիք ծախքը՝ աննշան տոկոսով մը այդ մարդուն փոխառութիւն կ'ընէ եռամեայ վճարումներով. այս վճարումները մարդոց կարողութեանը համեմատ կ'որոշուին. ունեւորին ու աղքատին վճարման քանակութիւնը մէկ չըլլար. այս դիւրութեամբ՝ 8-10 տարիէն պարզ գործաւոր մը տան մը տէր կ'ըլլայ։ Զմոռնանք ըսել թէ Պանքան՝ հող գնել ուզողներուն ալ փոխառութիւն կ'ընէ։

Զինուորագրութիւն.— Իշխանապետութիւնն առանց կրօնի և ազգի խտրութեան ամէն ազգէ զօրք կ'առնէ որ Պուլկար զօրքին տարազը կը կրեն, անոնց հետ կ'ապրին կ'ըլլան. ամէնքն ալ եղբօր պէս զիրար կը հատուցան. Պուլկարիա բնակող ամէն ազգեր ու ցեղեր զինուոր և սպայ ունին բանակին մէջ։ Զինուորականութեան պայմանաժամն 3 տարի է՝ հեծելազօրին և թնդանօթաձիգին համար, իսկ 2 տարի՝ հետեւակին համար. ամէն զօրքի համար պարտաւորիչ է կրթեն Պուլկարերէն լեզուն սորվիլ՝ եթէ արդէն չէր գիտեր։

ԱՂՔԱՏԱՑ ՀԱՄԱՐ
Բ. ՑՈՒՑԱԿ ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ ՌՈՏՈՍՏՈՅԻ

Ս. Յով. վարժարանի աշակերտք և աշակերտուհիք, ուսուցիչք և ուսուցչուհիք 586 ղրշ., Ս. Սրենց 50, Մ. Ազատեան 25, Մ. Անանեան 25, Տ. Պաղտիկեան 25, Ռ. Երիցեան 25, Գ. Երլտզեան 25, Հ. Փորխաճեան 12, Օր. Տ. Ստեփանեան 67.50, Օր. Փ. Քէպապեան 12.50, Օր. Դերձակեան 12. 50, Օր. Պէշիրճեան 12.50, Ս. Կիւրեղեան 135, Կ. Տէմիրեան 135, Յ. Քարանֆիլեան 135, Ա. Փափազեան 125, Մ. Գ. Պզտիկեան 100, Խ. Շպքճեան 75, Մ. Փափազեան 75, Մ. Յ. Թաչճեան 75, Լ. Տավիթ և Ընկ. 50, Զաքարեան եղբարք 50, Ա. Ալեքսանեան 50, Մ. Պեքեարեան 50, Մ. Թաչճեան 40, Մ. Պալքճեան 37.50, Յ. Երամեան 25, Գ. Փափազեան 25, Լ. Աւետիսօֆ 25, Պ. Ոսկերիչ 25, Պ. Քըրճեան 25, Մ. Ս. Քացախեան 25, Մ. Յ. Ճավլախեան 25, Մ. Շալըճեան 25, Զավուշեան Եղբարք 25, Գ. Քացախեան 25, Մ. Կարապետեան 25, Գ. Թէմինեան 25, Գ. Քէրովբէեան 25, Ոմն 25, Ա. Ղազարոսեան 25, Ա. Պէրպէրեան 25, Յ. Զանրէճեան 25, Յ. Լազարեան 16, Ն. Ազարեան 15, Ն. Թ. 12.50 Յ. Ենիգաբուցի 12.50, Յ. Մեսրոպեան 12.50, Յ. Մարուքեան 12.50, Մ. Գրիգորեան 12.50, Մ. Ս. Բանիկեան 12.50, Կ. Մերոն 8, Ե. Քօրտէքլի 8, Յ. և Պ. 8, Կ. Ս. Նշանեան 8, Հ. Երեցեան 7, Կ. Սարգիսեան 12.50 Գ. Թագւորեան 6. 25, Փ. Պզտիկեան 6. 25, այլեայլ անձինքներէ 84.50, Գումար 2700 ղրշ. օսմ. ոսկին 135 ղրշ.ի հաշուով, 2160 ղրշ. օսմ. ոսկին 108ի հաշուով։

* * *

Մեր Ռոտոստոյի Թղթակիցը կը հաղորդէ հետեւեալ երկու նամակներուն պատճէնն, հրատարակուելու խնդրանօք.

Պատճէն աշակերտաց նամակին

Պատ. Խմբագրութիւն Բիւզանդիոնի.

Աշխարհագրական քարտէզներ գնելու համար մեր մէջ հանգանակեր էինք հարիւր մէկ ղրուշ անց դրամ։ Մեր ուրիչ տեղի եղբայրնիկը և քոյրերը որովհետեւ դպրոցական ամենատարրական պէտքերէն իսկ զուրկ են, այն գումարը կը նուիրենք իրենց։

Ս. Յովհ. վարժարանի Բարձրագոյն կարգի աշակերտք և աշակերտուհիք

97, Յունվ. 24, Ռոտոստո.

Պատճէն աշակերտուհեաց նամակին

Մենք 75 ղրշ. հանգանակեր էինք վարժարանին իրագիտական պատկերներ գնելու համար, սակայն լսեցինք թէ մեր եղբայրներէն ու քոյրերէն ոմանք հաց անգամ չունին ուտելու, անոր համար այդ դրամը ձեզ կը ղրկենք. որպէս զի ղրկէք դուք ալ այդ աղքատներուն։

Միջին դասընթացի Ա. Տարւոյ աշակերտուհիք

97, Յունվ. 25, Ռոտոստո.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԹՈՒԼՈՆԷՆ կը գրեն փետր. 5/19 թուականաւ թէ Շանզի չրջուն մարտանաւը նոյն օրուան առջի գիշերը ճամբայ ելեր է Հանեա երթալու։ Մարտանաւուն մէջ կան 150 թնդանօթաձիգ։

—Պաէսթէն կը գրեն թէ 250 նաւային սպայ ու զինուոր դէպ ի Թուլոն ճամբայ հաներ են։ Մեծ թուով նաւազներ, որք նոր գրուած են, զինուորական ծառայութեան կոչուեր են։ Նաւատանի գործաւորք առաւօտէն մինչեւ կէս գիշերէն երկու ժամ առաջ կաշխատին փութացնելու սպառազինումն Շասլուպա-Լոպա ու Ժան-Պառ մարտանաւերուն՝ որք ի մօտոյ պիտի երթան միանալ Միջերկրականի նաւատորմին։

Մ. ԵԷՆՆԱՏԻՈՒՍ, Կրետէի հելլենական ընդհանուր հիւպատոսն, իր պաշտօնական բնակութիւնը վերահաստատեց ի Հանեա՝ Աթէնքէն ստացած հեռագրական հրամանի մը վրայ։ Տէրութեանց ոչնչացման համակերպելով ընդհանուր հիւպատոսը վար առաւ հիւպատոսարանին վրայ քաշուած հելլենական դրօշը։ Անցեալ շաբաթ անգլիական ու իտալական Թորփիլանաւերն արգիլեցին հելլենական Հէփըթ զրահաւորին՝ պաշար տանիլ Վասոս հրամանատարին բանակետղը։ Ծովակալ Քանէվարօ նորէն ազդարարեց Վասոսի՝ ո և է յարձակում չընել Հալէպայի ու Հանեայի դէմ։ Ասոր վրայ Վասոս իր բանակետղէն, զոր հաստատած է Կոնիա վանքին մէջ, հրամայեց իր զօրաց բնաւ չզբաղուիլ տէրութեանց նաւազներուն հետ և միանգամայն յարգ ընթացք մ'ունենալ օտարականաց նկատմամբ։ Մեծ տէրութեանց մարտանաւք արգիլեցին Ալֆէյօս թնդանօթակիրն որ կը պատրաստուէր զօրք ցամաք հանելու։ Ծովակալք Հանեայի հելլենական հիւպատոսարանին առջեւ սպասող հելլէն նաւազներու տեղ եւրոպացի նաւազներ և Սեւ լեռցի ոստիկան-զինուորներ դրին։

—Ասկից առաջ գրեցինք թէ Մեծ Տէրութեանց ծովակալք ազդարարեցին հելլէն հրամանատար Վասոսի որ իր յառաջխաղացութիւնը դադրեցնէ Կրետէի մէջ։ Ըստ վերջին լրոց, Վասոս այլեայլ ստնձգաթեան ձեռնարկեր է՝ օրինակի համար թաղապետական ժողովներ հաստատէ և այլն, սակայն ծովակալք Վասոսի այդ ձեռնարկներն ալ արգիլեր են։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ.—Աթէնքէն կը գրեն թէ 10րդ գունդն, որ Գորֆու կը գտնուի, Արթա ուղեւորեր է։

—Նախարարական հրամանագիր մը արգիլեց աղաւնիներու որսորդութիւնն, որպէս զի զինուորական աղաւնիներն սպանուելու վտանգին չենթարկուին։

—Իտալական Ռուճէէրօ Տի Լաուրիա զրահաւորն Եչ. Պիրէոն ժամանեց։

—Շանտոն ալ Պարէլ կոմսուհին 500 տրախմի նուիրեց կարօտելոց և տ'Ալիկա մարքիզուհին ալ 400։ Հարուստ անգլիացի մը 25,000 ֆրանքի արժէքութեամբ վերմակ պիտի նուիրէ նոյն նպատակաւ։

—Այս պահուս Կրետէ գտնուող բոլոր գաղթականաց թիւն է 16,580։

—Աթէնքի պուլկարական դեսպան Մ. Տիմիթրով Եչ. երկար խորհրդակցութիւն մ'ունեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։ Նոյն օրն անգլիական դեսպանն ալ տեսակցութիւն մ'ունեցաւ Մ. Սքուզէսի հետ։

—Քանտէլի վանքին մեծաւորն երեք հազար մարք յանձնեց Օլկա թագուհւոյն։ Գումարն հաւաքուած էր ի նպաստ կարօտելոց։

—Եչ. Նախարարաց խորհուրդ մը գումարեցաւ, որ տեւեց երեք ժամ։

—Ալֆէյօս թնդանօթակիրն Ամպրասի ծովածոցն ուղեւորեցաւ։

Մ. ԱՎԷՐՈՎ, Մեծահարուստ հելլենացին, որ Աղեքսանդրիա կը բնակի, հեռագրեց է Յունաստանի գահաժառանգ Նորկիոս իշխանին թէ իր բոլոր հարստութիւնն իշխանին տրամադրութեանը տակ կը դնէ։

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ իշխանն, որ Թեսալիոյ սահմանագլուխը պիտի երթար, վերջին լուրերու նայելով կ'կենայ պիտի ուղեւորի։

ԲԱՐԻԶԻ հելլենական դեսպանատունը բնաւ տեղեկութիւն չունի այն լուրին վրայ թէ անգլիական մարտանաւ մը գրաւած է հելլենական երկու թնդանօթակիր։

ԵՈՐԿԻՈՍ իշխանն այժմ Միլօ կը գտնուի իր թորփիլանաւերուն հետ։ Իշխանն իրեն հետ տարած է քաղաքային պաշտօնեաներ։

ՊԵՐԼԻՆԷՆ կը գրեն թէ գերման կառավարութիւնն ստուգիւ գրաւորապէս առաջարկեր է միւս հինգ տէրութեանց Պիրէոնի առջեւ նաւային ցոյց մ'ընել և յետոյ պաշարել Յունաստանի ծովեզերքները։ Իտալիա միայն այդ գրոյն ընդունուած ըլլալը ծանուցեր է, բայց իր պատասխանը վերապահեր է։ Անգլիա կանխահաս ձտեր է Վիլհէլմ Բ.ի այդ առաջարկութիւնը։ Գերման լրագիրք խիստ լեզուաւ կը խօսին Անգլիոյ վերընծայուած ընթացքին դէմ։ Արտաքին գործոց նախարար Փոն Մարշալ երկայն տեղեկագիր մ'ընել յացուցեր է Վիլհէլմ կայսեր։ Կ'ըսուի թէ Օբերայի պարահանդէսին մէջ Գերմանիոյ կայսրն հետեւեալ խօսքերն ըսեր է.— «Տէրութիւնք ծաղրելի եղան թողտալով որ Յունաստան զօրք հանէ ի Կրետէ։ Պէտք է հասկցնել Յունաստանի թէ մեծ տէրութիւնք կացութեան տէրն են, զի եթէ այդպէս չըլլայ, այդ կարգի տկարութեան մ'ազդեցութիւնը ցաւալի պիտի ըլլայ Պալքանեան բոլոր ժողովրդոց համար և չատ վտանգաւոր եւրոպական խաղաղութեան չահերուն»։ Կ'ըսուի նաեւ թէ Վիլհէլմ կայսր կը փափաքի տեսակցիլ Զարին հետ և այդ նպատակաւ մարտին Բեղրապուրկ պիտի երթայ։

ՍԵՐՊԻՈՅ Ալեքսանդր թագաւորին համար բամբեցաւ թէ Սոֆիա պիտի երթայ խորհրդակցելու Ֆէրտինանտ իշխանին հետ։ Բայց լրագիրք կ'ըսեն թէ—արդէն համաձայնութիւն գոյացած է Պուլկարիոյ և Յունաստանի միջեւ։ Սերպ կառավարութիւնն հրահանգ տրւեր է Մակեդոնիայ և չրջակայից իր հիւպատոսներուն՝ յորդորել այդ կողմերու սերպ հպատակներն որպէս զի չմասնակցին ո և է յեղափոխական չարժման։

ՉԵԹԻՆԵԷՆ կը գրեն թէ Սեւ Լերան գահաժառանգ իշխանն, որ Նիս կը գտնուի, Չէթինեէ կանչուեր է։ Սեւ Լերան զինուորական սպայից արձակուրդ չի տրուիր՝ ներկայ պարագաներու բերմամբ։

ԱՆԳԼԻԱ.— Բորթսմութէն կը գրեն փետր. 6/18 թուականաւ թէ Մանչի անգլիական նաւատորմին արեւելեան խնդրոյն պատճառաւ պատրաստ է Ճիպրալթար ուղեւորելու։ Եթէ մինչեւ փետր. 13/25 նոր հրաման չստանայ, Քանթըրեան կղզիները պիտի երթայ՝ այսինքն մերձ Ճիպրալթարին։ Նաւատորմին պիտի ընկերանան նաեւ Բրեն Ծորք զրահաւորն և Պլենհէյմ չրջուն մարտանաւը։ Մանչի նաւատորմն այդ կերպով պիտի բաղկանայ նոր դրութեամբ չինուած եօթը զրահաւորէ։ Միջերկրականի նաւատորմին վրայ պիտի աւելցուի Րոյըլ Օք մարտանաւը։ Քոլինկուտ մարտանաւն ալ հրաման ստացաւ մարտ 8ին (Ն. Տ.) պատրաստ ըլլալու։ Աւստրալիա և Չինական ջուրերը նոր նաւազ տանող նաւերն հրաման ստացան Միջերկրականին անցնիլ, որպէս զի ի պահանջել հարկին՝ անգլիական նաւատորմին ոյժն աւելնայ։ Մանչէսթր նաւն ալ Փըրլուխ Բարէյլսրդ կ'երթայ, հրաման ստացաւ Ճիպրալթարէն անցնելու։

ՎԻԷՆՆԱԿԱՆ թերթ մը կը հրատարակէ՝ Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպանատան զինուորական կցորդ գնդապետ Բէչքովի մէկ տեսակցութիւնը։ Գնդապետն, որ Կրետէի ոստիկան-զինուորաց բարենորոգման յանձնաժողովին անդամ էր, ըսեր է՝ «Երբ Կրետէ կը գտնուէի հանդարտութիւն կը տիրէր. բայց մայնախումբերու գործակալք գրէթէ երկու հարիւր հազ, լաւին կ'աշխատէին քրիստոնեայ ժողովրդեան մօտ։ Այդ միջոցին հելլենական կառավարութիւնը բնաւ չէր մասնակցեր չարժման, համոզուած ըլլալով որ Կրետէ իրեն համար անտանելի բեռ մը պիտի ըլլար։ Կը հաստատեմ թէ այդ 200 գործակալներէն կէսն, կղզւոյն յոյն ժողովրդեան, որ բնակչաց երկու երրորդ մասը կը կազմէ, բնաւ չէին ուզեր հելլենական վարչութեան ենթարկուիլ, այլ տէրութիւններէն կ'սպասէին լաւ վարչութիւն մը և կը բաղձային խաղաղութեան»։

ԲԱՐԻԶԻ մէջ Երեսփ. ժողովոյ ձախակողմեան արմատականք վերջերս մասնաւոր գումարում մ'ունեցան՝ արեւելեան խնդրոյն վրայ ժողովին մէջ ըլլալիք հարցապնդման մասին։ Որոշեցին որ իրենց խումբէն երեսփոխան մը միջամտէ հարցապնդման։

ՄԱՏՐԻՏԷՆ կը գրեն փետր. 7/19 թուով թէ կառավարութիւնը խիստ հրաման տուեր է հիւսիսային և հարաւային նահանգներու քաղաքային ու զինուորական իշխանութեանց, զի այդ կողմեր Քարլոսեանց երթեւեկութիւնն սկսած է աչքի զարնել։ Կ'երեւի թէ Թեկնածուն, որ իր յայտարարութեամբ իր Թերթին միջոցաւ ծանուցած էր թէ Քուպայի պատերազմին միջոցին խռովարարական նպատակներէ ետ պիտի կենայ, միւս կողմէ արտօնած է Քարլոսեան կեդրոնական պետերն ընդարձակել իրենց կուսակցական կազմակերպութիւնը։ Պատերազմական նախարարն հրամայեց 6րդ զօրաբանակի հրամանատարին որ իր առաջին տեղը գտնուի ի Պուրկօս և չրջակայ զինուորական կայանաց մէջ քննական պտոյտ մը կատարէ։ Բիրէնեան սահմանագլուխն ալ հսկողութեան տակ առնուած է զի լրագիրք ծանուցին թէ Քարլոսեաններուն հրացանք դէնք գնուած է Ֆրանսայէն ու Պելճիքայէն։

ՕԴԱՊԱՐԻԿ.— Ինչպէս Բարիզի, Սդրասպուրկի և Բեղրապուրկի, նոյնպէս Պերլինի մէջ անցեալ Եչ. մէկ քանի օդապարիկներ նոյն պահուն ճամբայ հանուեցան մթնոլորտական ուսումնասիրութիւններ կատարելու։ Վիլհէլմ կայսրն ու կայսրուհին և ռուսական ու ֆրանսական դեսպանք ներկայ գտնուեցան։ Երեք օդապարիկ արեւելքի կողմը բարձրացան։

ԿՈԼՈՒԽՈՎՍՔԻ կոմսն առջի օրն ընդունեց անգլիական, ֆրանսական ու ռուսական դեսպանաց այցելութիւնը։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ նաւային մէկ քանի սպայք, Ֆրանսայի ծովային գործոց նախարարութեան հրաւէրանօք, պիտի մասնակցին Մէլբօռնէ մարզանաւուն ուղեւորութեանց՝ ծովային ուսումնասիրութեան համար։

ԺԱՆՏԱԽՏ. Գերման կառավարութիւնն որոշեց բժիշկներ ղրկել ի Պոմպայ՝ ժանտախտին վրայ ուսումնասիրութիւններ կատարելու։ Նախագահութիւնն յանձնուեցաւ Տքթ. Քոխի, որ այժմ հարաւային Ափրիկէ կը գտնուի, ուր պաճարախտին միքրոպը գտաւ։ Տքթ. Քոխ անկից ուղղակի Պոմպայ պիտի երթայ։

ԼՈՐՏ ՍԱԼԶՊԸՐԻ չնորհաւորական հեռագիր մ'ուղղեց Նիկէրի անգլ. զօրախումբին պետին՝ Նուբէի մայրաքաղաքին՝ Պիսայի առնուելուն առթիւ։

ՎԻԼՀԷԼՄ կայսր, կ'ըսէ Պեյլինէն փետր. 10/22-թուական հեռագիր մը, ծունգին վրայ գոյացած ուռեցքի մը պատճառաւ տկար է։

ՇԱՐՈՎՍԻՈՅ ռուս ծովակալը Սեւ ծով գնաց՝ լիազօր իշխանութեամբ վարելու այն միջոցներն որք ի գործ պիտի դրուին՝ արգիլելու ժանտախտին մուտքն ի Ռուսիա։

ՃԱՊՈՆԻ արտաքին գործոց նախարարը ծանոյց Երեսփ. ժողովին թէ առեւտրական գաշնադրութիւնը կատարելով խնդրութիւն մ'է և ի մօտոյ անոր վրայ տեղեկութիւններ պիտի տայ ժողովին։

ՄՈՍԿՈՒԱՅԷՆ կը գրեն թէ Նշանաւոր ճատրակ խաղացող Սթայնից, որ ի Մոսկուա ճատրակի մէջ յաղթուած էր Լասքէր անուն խաղացողէ մը, խենթեցեր ու յիմարանոց դրուեր է։ Կ'ըսուի թէ այդ պարտութեան հետեւանօք ենթարկուեր է մտային խանգարման։

ԲԵՂՐԱՊՈՒՐԿԷՆ կը գրեն թէ ղերծովակալ Ալվէլան կը քննէ Միջերկրականի ռուսական նաւատորմը։

—Մեսինայէն կը գրեն թէ ռուսական Բոսփոր մարտանաւն երկու թորփիլանաւով Կրետէ ուղեւորեր է։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ հարաւային նահանգաց մաս մը զօրքերը չարժուն վիճակի մէջ դնելու հրաման տրուած է, կ'ըսուի։

ԵՈՐԿԻՈՍ Թագաւոր Յունաստանի հիւսիսային կողմը կ'երթայ եղեր հոն գտնուող զօրաց գլուխն անցնելու։ Իր գահաժառանգ որդին առայժմ Պիրէոն կը մնայ, ծովային և ցամաքային ամրաքումները տնօրինելու համար։ Իսկ իր միւս երկու որդիք Միլօ կը գտնուին, ընդ մէջ Վասոս գնդապետին և Պիրէոնի հաղորդակցութիւնները պահպանելով։

ԿՐԵՏԱՑԻ ԻՍԼԱՄ ԿԱՄԱՒՈՐՆԵՐ մեծ թուով Հանեա հանուեր են օսմ. փոխադրանաւով մը։ Ասոնք գանգատաւոր են ապստամբ Յոյներուն ըրածներէն Սալաքինայի Իսլամաց դէմ։ Այս վերջնոց կորուստն է 100 հոգի, նոյնչափ ալ մօտակայ իսլամ գիւղերմէ մէջ։ Կը վախցուի որ կղզին ներսերն ալ ապստամբները նոյն բանն ըրած են Իսլամ գիւղացիներուն։

ՄԱԿԵԴՈՆԻՈՅ և Անատոլուի Երկաթուղիներուն համար Օսմ. կառավարութեան կողմէ աւելի քան չորս միլիոն Փր.ի երաշխաւորութեան գումարին վճարումը ծանուցանելով, եւրոպական լրագիրք գրեցին թէ այս կերպիւ պիտի դիւրացուի զօրաց փոխադրումն հելլենական սահմանաց վրայ։

ՎԻԷՆՆԱՅԷ կը հեռագրուի թէ Թուրքիոյ և Յունաստանի միջեւ դեսպանական յարաբերութեանց խզումը մօտալուտ է։

ՍՆ ՊԱՊՆ երկար ընդունելութիւն մը չնորհեց կոմս տը Մէօն ֆրանսացի երեսփոխանին, որ Ֆրանսայի խորհրդարանին մէջ կը վարէ հռոմէական եկեղեցւոյ և պապական խնդրոյն վերաբերեալ վիճաբանութիւններով։

ՀԵՌԱԳՐԵՐ

ԿՐԵՏԷ

ՊԵՐԼԻՆ, 23 Փետր.—Բայխսդակն ընդունեց Արտաքին գործոց և գաղթային նախարարութեանց ելմտացոյցերը։ Ֆոն Մարչալ յայտարարեց թէ Յունաստանի ընթացքը վտանգ մ'է խաղաղութեան և թէ այդ վտանգը պէտք է անհետացնել։ Տէրութիւնք այժմ կը բանակցին Կրետականն գործերը վերջնապէս կարգադրելու՝ առանց դպչելու Թուրքիոյ իրաւանց։

ԱԹԷՆՔ.—Ծովակալք որոշեցին և ի գործ դրին ռմբակոծութիւնն ապստամբաց բանակետղին որ Հալէպայէ դուրս կը գտնուի, որովհետեւ ապստամբք նկատողութեան չառին ծովակալաց ազդարարութիւնն և չցրուեցին իրենց հրացանաձգութիւնը։ Կը կարծուի թէ մէկ քանի քրիստոնեաներ մեռած ըլլան։

—Յունաստանի արտաքին գործոց նախարար Մ. Սքուզէս օտար տէրութեանց դեսպաններուն բողոքեց ռմբակոծման դէմ։ Կը հաստատէ թէ օսմանեան դեսպան Ասըմ պէյ պահանջեր է որ հելլէն զօրքերն ետ կանչուին Կրետէէն։ Ասըմ պէյ սպառնացեր է իր յարաբերութիւնները խզել։

ԲԱՐԻԶ.— Ծովակալ Բոթիէ հեռագրեց ի Բարիզ թէ ծովակալք զինուցեր են իրենց կառավարութեանց որ Կրետէի մէջ անխտրութիւնն երթալով աւելնալուն պատճառաւ կարելի չպիտի ըլլայ կոիւներու առաջքն առնուլ, ուստի պէտք է որ իրենք արտօնուին արգիլելու պաշարներու ցամաք հանուիլն և տէրութիւնք ետ կանչել տան հելլէն զօրքերն ու նաւախումբը։

—Երեսփ. ժողովին մէջ Մ. Բոչէն հարցապնդում ըրաւ կառավարութեան՝ Արեւելքի գործերուն վրայ։ Մ. Հանոթօ յայտարարեց թէ Ֆրանսա խաղաղութիւն կուզէ և թէ ամէն ջանք ի գործ պիտի դնէ Եւրոպայի հետ համաձայնութեամբ խաղաղութիւնը պահպանելու։ Կրետէի գրաւումը տէրութեանց նաւատորմերուն կողմէ կանխապէս կապահովցնէ Կրետէի գիրքը (միաձայն ծափահարութիւն)։ 83ի դէմ 413 ձայնով ընդունուեցաւ բանաձեւ մը որ կը հաւանի կառավարութեան յայտարարութեանց։

—Հարցապնդման պահուն երես. ժողովին ներկայ էին բազմաթիւ ունկնդիրներ։ Հարցապնդողք սաստիկ կերպով քննադատեցին կառավարութեան քաղաքականութիւնն Արեւելքի խնդրոյ մէջ։ Մ. Հանոթօ յայտնեց նաեւ թէ Ֆրանսա կ'ուզէ որ Թուրքիոյ ամբողջութիւնը պահպանուի։

—Ռուս մամուլը միաձայնութեամբ կը դատապարտէ Յունաստանի գործողութիւններն ի Կրետէ։ Կ'ըսէ թէ Ռուսիա համակարծիք է մեծ տէրութեանց՝ անվթար պահելու օսմանեան կայսրութեան ամբողջութիւնն և թէ Բեղրապուրկի ու Աթէնքի արքունեաց խնամութիւնը բան մը պիտի չկրնայ ընել ընդհանուր ներդաշնակութեան դէմ։

ՀԱՆԵԱ.— Տէրութեանց նաւատորմն այն առեն կատարեց ռմբակոծումն, երբ ապստամբք յարձակեցան Աքրոթիրիի և օսմանեան բանակետղին վրայ ի Հալէբա։ Ռմբակոծումը տեւեց 25 վայրկեան։ Ապստամբները փախան։

—Անգլիական, գերմանական ու ռուսական մէյ մէկ մարտանաւք ռմբակոծեցին Կրետացի ապստամբները։ Ֆրանսական ու իտալական մարտանաւք պէտք չունեցան մասնակցելու։

ՊԻՐԷՈՆ.— Հելլենական Սփէքցիա մարտանաւը Թուրինէն հոս դարձաւ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Խառն ժողովն ի նիստ պիտի գումարի այսօր Ղալաթիոյ Խորհրդարանը նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։ Ժողովը նկատողութեան պիտի առնու Թափուր վիճակաց հովիւներ ընտրելու համար կազմեալ Յանձնաժողովին որոշումներն և ըստ այնմ տնօրինութիւններ պիտի ընէ։

—Տնտես. Խորհուրդն ի նիստ հրաւիրուած է վաղը հինգշաբթի Պատրիարքարանի մէջ. Ս. Պատրիարք Հայրը պիտի նախագահէ Խորհրդոյ այս առաջին նստին։

—Յունաց Պատր. Նորընտիր Տեղապահ Տ. Կոստանդինոս իր Տեղապահական ընտրութեան առթիւ ըստ սովորութեան այցելութիւն պիտի տայ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

—Պատրիարքարանի ելմտացոյցի Յանձնաժողովին անդամ Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան և Ստեփան փաշա Ալլահեան երէկ Պատրիարքարան գացին և քանի մը ժամ զբաղեցան զանազան Դիւաններուն վիճակը քննելու։

Էրզրումէն և Երզնկայէն այս օրերս մեր ստացած նամակներն ուրախալի լուր մը կը պարունակեն։ Ինչպէս Իզմիտի մէջ, անանկ ալ այն երկու քաղաքներու մեր ազգայնոց մէջ վերջերս ամուսնութիւնք անօրինակ կերպով աւելցեր են։ Տնտեսական տագնապին պատճառաւ եղած մասնակի դադարումն աւելի քան փոխարինուեր է ամուսնութեանց թուոյն այսպէս շատնալովը։

երզրումի մէջ մինչեւ 16 տարեկան պատանիներ ամուսնացեր են, կ'ըսուի։ Ցեղուոյն ինչպէս և Երզնկայի երիտասարդներուն ամուսնական կեանքն ընդգրկելու համար ցուցած պարկեշտ և արգիլնաւոր հոգածութիւնն ամէն գովեստէ վեր է։ Կը յուսանք որ այս պարկեշտ օրինակին մեր Պոլսեցի երիտասարդութիւնն եւս կը հետեւի գովելի նախանձախնդրութեամբ։

Կրօն. Ժողովն երէկ ի նիստ գումարեցաւ ի Պատրիարքարան ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր եւ հետեւեալ որոշումները տուաւ.

Ժողովը կարդաց Ամենայն Հայոց Հայրապետին, տարւոյս յունուար 17 թուականաւ եւ 24 համարաւ առ Նորընտիր Կրօն. Ժողովն ուղղած օրհնութեան Հայրապետական Կոնդակն, որով Ն. Ս. Օծութիւն կը յորդորէր Կրօն. Ժողովն, որ ջերմեռանդ զգացմամբ եւ մաքուր խղճիւ կատարէ իր ստանձնած պաշտօնին պարտականութիւններն յօգուտ Ս. Եկեղեցւոյ եւ ազգին, եւ օրհնելով զանոնք կարողութիւն կը մաղթէր Աստուծմէ։

Նկատողութեան առաւ Եփզէրէի եկեղեցւոյ մէկ քահանային եւ Թաղ. Խորհրդոյ փանդաստաղիրին եւ որոնց յանձնարարել Կեսարիոյ Գեր. Առաջնորդ Տ. Տրդատ Մ. Վ. Պալեանի որ նոյն քահանային նկատմամբ եղած ամբաստանագիրը քննէ Գաւառ. վարչութեան Կրօն. Ժողովոյ քննէ եւ տեղեկագրէ։

Կրօ.. Ժողովն ներքնի չզապեց այն գրաւոր առաջարկութիւնն որով կը խնդրուէր Ժողովէն Գ եկեղեցական քընչներ կարգել, որպէս զի կիրակի եւ տօն օրերը մայրաքաղաքիս եկեղեցիներն այցելելով, եթէ նոյնն երգաւորթիւնք փութան զայնս Ժողովին եկեղեցի կէրգել ի պարս ու պատշաճ տնօրէնութիւն։

Կրօն. Ժողովը կը ջեւանի նոյնպէս այն գրաւոր առաջարկութեան որով կը խնդրուի ունենալ վիճակագրական տուժամ մը, յորում նշանակուին եկեղեցական հարց եւ ազգային Պատրիարքարանի պաշտօնէից անուանքն եւ անոնց վարած զանազան պաշտօններուն թըւականները, փոփոխութիւններն, պատժականներն եւլն. եւլն։

Պրուսայի Առաջն. Տեղապահին եւ Գաւառ. վարչութեան Կրօն. Ժողովոյ ստորագրութեամբ գիր մը ներկայացաւ Կրօն. Ժողովոյ. այդ գիր իբր քահանայացու կը ներկայացնէր զտիրացու Գրիգոր Փափազեան եւ զտիրացու Արիստակէս Գամպուրեան. Ժողովը սոյն գիրը նկատողութեան առնելով համաձայն որոշեց սպասել պաշտօնապէս զրկուելիք ընծայական թղթոյն, որպէս զի Ժողովն տայ իր վերջնական որոշումն անոնց քահանայական ձեռնադրութեան։

Կրօն. Ժողովն որոշեց գրել առ Գեր. Բարոզեն Բերձդի Ս. Երրորդութեան Եկեղեցւոյ, որ ըստ խնդրանաց Թաղ. Խորհրդոյն Տ. Գէորգ քահանայ Անանեան, որ առժամեայ պաշտօնավարութեան համար նոյն Թաղի եկեղեցին զրկուած էր, խորհրդակցութեամբ Արժ. ատենագրեցուն ժամարարութեան շրջանին մէջ անցընէ։

Ժողովն ատենադէ զատ զբաղեցաւ տան անհատական եւ ամուսնական խնդիրներով։

Ն. Ս. Օծութիւն Էջմիածնայ Կաթողիկոսն Օրթագիւղի քարոզիչ Մանկունի Սրբազանին յանձնարարած է Էջմիածնայ 1898 տարւոյ Օրացոյցի պատրաստութիւնը։

—Եւլեմութ Հոգաբարձութիւնն ի նիստ պիտի գումարի վաղը հինգշաբթի Պատրիարքարանի մէջ։ Նոյն Հոգաբարձութեան անդամք են, Մկրտիչ էֆ. Դադանճեան, Սիմոն էֆ. Դայսէրեանց Գրիգոր էֆ. Ջաքարեան և Խորէն էֆ. Տէմիրճիպաշեան և ոչ թէ Սեպուհ էֆ. իր եղբայրն, ինչպէս ծանուցուած էր։

—Թոքատի Առաջ. Տեղապահ Յովհ. Վրդ. Հաւրիկեան Նիքսար գացեր է տեղական գործոց կարգադրութեան համար։

—Բերայի Աղքատախնամին կողմէ պատուիրակութիւնն մը իր խնամոց տակ առած աղքատ ընտանեաց այցելեց, մօտէն քննելու համար անոնց վիճակն. և այս առթիւ դադրեցուց իր հոգածութիւնն մէկ քանիներու վրայէն, որովհետեւ ընկերութիւնն նըպաստի ունի ամենէն խեղճ և անօգնական ընտանեաց նպաստելու, մինչդեռ վերոյիշեալք տուն տեղ ունին և կրնան ապրիլ։

— Երէկ գրած էինք թէ Սամաթիոյ Նոր Թաղի վարժարանն փակեալ վիճակի մէջ կը գտնուի։ Ասոր պատճառ ցոյց կը տրուի Թաղային սնտուկի անձկութիւնն որ յառաջ եկած է անտեսական տագնապէն և Մայր եկեղեցիէն ունեցած կապակարգի անվճար մնալէն։

—Ալլիսանտալոս Միլքէյէ վարժարանի Տնօրէն Մեծ. Գրիգոր էֆ. Քէօմիւրճեան այս առաւօտեան կառախումբով արձակուրդով Պոլիս եկաւ։

ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

Վաղամեռիկ տիկին Փիլոմէն Գ. Գօսդիկեանի (ծնեալ Գույումճեան) պատկանած օժիտի երկու սնտուկները՝ իրենց մէջ պարունակած օժիտի վերաբերեալ զանազան իրեղէններովը Գույումճեան Ազն. ընտանեաց կողմէ ողբացեալ հանգուցելոյն յիշատակին համար նուիրուեցան յանուն հաստատութեանս մէջ պատսպարեալ որբուհեաց։ Այս առթիւ ողբացեալ հանգուցելոյն յիշատակն օրհնելով կը փութամ ի դիմաց Հաստատութեանս պատսպարելոց սրտագին շնորհակալութիւններս մատուցանել Ազն՝ Գույումճեան բարեսէր ընտանեաց։

Մայր Գալֆ. Աղջկ. Որբանոցին
ԵՐԱՆՈՒՀԻ ՄԱՅՐ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ
97ն Յուն. 28 Խասգիւղ

«ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

Յ. Գ. (Թոքատ).— Շնորհակալութիւն ձեր վերջին նամակին համար։ Կը ցաւինք որ յարակից գեղեցիկ գրութիւնը մի քանի օր ետ կը մնայ։

Բ. Ա. (Կոնճրլար).— Մեր կամքէն անկախ պատճառներով ետ կը մնայ [illegible] Ներփակ փոխանակագիրն ստացանք։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Զինուորական Քննիչ Յանձնաժողովոյ գեր-նախագահ անուանեցաւ նոյն Յանձնաժողովոյ անդամ Միւշիր Հիւսէյին Ֆէվզի փաշա։

Կրետէի մաքսային տեսուչ անուանեցաւ նախորդ քննիչ Շագիր էֆէնտի։

ԿՐԵՏԷԻ ԽՆԴԻՐԸ

Երէկ իրիկուն մայրաքաղաքս հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէր թէ ֆրանսական Տէօթօբ մարտանաւն, որ ունի 450 նաւաստ և 27 թնդանօթ, Ալճէրիայէն ճամբայ ելեր է Կրետէի ջուրերն երթալու։

— Աթէնքէն կը գրեն թէ պատերազմական նախարարն իր տնըրանականքը պատճառաւ հրաժարական տուեր է։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՔ ՕՍՄ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ծանօթայնէ.—Իզմիր դացած չոգենաւն անկից պահեստի զօրքեր առած ըլլալով, երէկ իրիկուն հրամանն ստացաւ ճամբայ ելնելու։

—Կայս. Իրատէի մը համաձայն հելլենական սահմանագլխը զրկուելիք եօթանասուն երկու վաշտ պահեստի զինուորքը այսօր ծովու ճամբով Թեքիրտաղ պիտի զրկուին, ուրկից Չօրլու և անկից երկաթուղիով Գարաֆերիյէ (Սէլանիկ) պիտի երթան։

—Կայս. Իրատէի մը համաձայն զինուորական յանձնաժողով մը կազմուեցաւ որ հելլենական սահմանագլուխը զրկուելիք զօրաց շարժումները, պատերազմական գործողութիւններն և այլն պիտի որոշէ։

—Իզմիր կոչուած պահեստի զօրքերն ոչ թէ եօթն այլ տասներեք զօրաբաժնի պիտի բաժնուին։

—Շարժուն հիւանդանոցներուն համար ընտրուեցան տասը բժիշկ, երկու վիրահատ, երեք դեղագործ, տասը վիրաբոյժ ու հիւանդապահ և մէկ անասնաբոյժ, որք այսօր վաղը Սէլանիկ կ'ուղեւորին։

—Եանեայի Նահանգը զինուորական շարժման կեդրոնն ըլլալով, ամէն կէտերուն վրայ հեռագրական թելեր պիտի հաստատուին։ Հեռագրական վերատեսչութիւնը փութով մեքենաներ ու գործիքներ զրկեց նոյն նահանգը։

—Հեծելազօրաց յատուկ ձիերն հայթայթելով զօրագունդերուն յանձնուեցան։

— Սպառազինութի Դուռը վրաններ զրկեց ի Կրետէ։

—Զինուորաց համար եօթն հազար ձեռք հագուստ և տասն հազար կօշիկ ու մոյկ զրկուեցաւ Սէլանիկ։

—Սկիւտի պահեստի զօրաց 10 րդ զօրաբաժնին հրամանատար Ֆերիգ Խայրի փաշա Նասիլիչի զօրաբաժնին հրամանատար կարգուած ըլլալով իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

—Կէօկիւլի թնդանօթաձիգ զօրաց վաշտն, որ ունի տասն և ութ թնդանօթ և 144 զինուոր, Ալասոնիա գնաց։

—Սկիւպէն Սէլանիկ ժամանած վաշտ մը զօրք Սէրֆիճէ չոգենաւով Թալեքին զրկուեցան։

—Հանրային Պարտուց վարչութեան Իզմիրի ճիւղը քառասուն հազար օխա աղ զրկեց Կրետէի օսմ. զինուորաց համար։

—Գ. զօրաբանակին թնդանօթաձիգ հետեւակ զօրաց պահեստն ի զէն կոչուեցաւ։

Ծովային.— Փոքր Թորփիլանաւերն ալ սպառազինուելով երէկ փորձեր կատարեցին։

—Իզմիր չոգենաւէնք, որ աւջի գիշերը Կրետէ ուղեւորեցաւ, հետեւեցան երկու փոքր Թորփիլանաւեր։ Իզմիր պահեստի զօրք առնելով Իզմիրէն Սէլանիկ պիտի փոխադրէ։

—Մէսիէ չոգենաւը մաքրուած ըլլալով կը սպառազինուի։

—Թէրսանէի յատուկ երկու փոխադրանաւ երէկ աւազան մտան մաքրուելու և ներկուելու։

—Ծովային նախարար Հասան փաշա երէկ կանուխ Թէրսանէ գնաց և օսմ. մարտանաւերու սպառազինումը փութացնելու համար հարկ եղած հրամանները տուաւ։

—Թիրի Զէֆեր փոքր Թորփիլանաւն, որ Սեւ ծովու նեղուցը կը գտնուէր, երէկ իրիկուն Թէրսանէ մտաւ սպառազինումն ամբողջացնելու։

—Թնդանօթարանէն երէկ Թէրսանէ զրկուեցան քսան թնդանօթ օսմ. մարտանաւերուն համար։

—Բողազէն չոգեմակոյկն երէկ կէլիպօլու տարաւ երեք մաւոնա, որք նաւերու փոխադրութեանց պիտի ծառայեն։

—Օսմ. մարտանաւերու իւրաքանչիւրն հետեւեալ թուով թնդանօթներ ունի.— Մէսուտիյէ՝ 43, Համիտիյէ՝ 41, Ազիզիյէ՝ 37, Օսմանիյէ՝ 37, Ասարը Թէվֆիգ՝ 27, Ֆէթհը Պիւլէնտ՝ 16, Աւնիլլահ՝ 16, Մուգատտեմի Խայր՝ 16, Մուինի Զաֆեր՝ 16 Ասարը Շէվքէթ՝ 16 և Նէճմի Շէվքէթ՝ 16։ Ասոնցմէ զատ Համիտիյէ, Ազիզիյէ ու Օսմանիյէ ունին Թորփիլի երկուքական խողովակ, և Աւնիլլահ, Ասարը Թէվֆիգ ու Մուինի Զաֆեր մէկ մէկ։

—Մէճիտիյէ չոգենաւն երէկ առաւօտ Թէրսանէէն ելնելով Իզմիտ գնաց։

—Նոյն Փրոյէ Բրէսի կը Պոլսէն հեռագիր մը կը հրատարակէ թէ օսմ. երկու նաւատորմէն զատ երրորդ մ'ալ պիտի կազմուի իբրեւ պահեստ։ Առաջին նաւատորմն ութ օրէն ճամբայ պիտի ելնէ։ Մինչեւ մէկ ամիս Կրետէ պաշարուած պիտի ըլլայ օսմ. երեսուն հինգ մարտանաւերէ։ Ութ օրէն Տրապիզոնէն օսմ. հինգ հազար նաւային պահեստի զօրքեր Պոլիս պիտի հասնին։ Նոյն լրագիրը կըսէ թէ փետ. 5/17ին Սէլանիկէն հելլենական սահմանագլուխը զրկուեր է օսմ. հինգ հարիւր զինուոր հրամանատարութեամբ Հիւսնի փաշայի։

—Օսմ. նաւատորմին առաջին մասը պիտի կազմեն՝ Համիտիյէ, Ազիզիյէ ու Օրխանիյէ զրահաւորներն և տասը Թորփիլանաւ։

—Երէկ ծանուցինք թէ Կրետէի ապստամբներն՝ հելլէն զօրաց հետ միացած՝ Հանեայի մօտերն Ագրաթորի և Մալաքասանի բլուրներուն տակէն Սու-Դալէի և Օսմ. Նաւարանի վրայ յարձակեր են և Օսմ. զօրաց կողմէ բուռն դիմադրութեան բաղխելով յետս նահանջեր են։ Վերջին տեղեկութեանց նայելով, Հանեայի առջեւ գտնուող օտար մարտանաւուց հրամանատարներն ազդարարեր են ապստամբներուն, որ Հանեայի վրայ յարձակելու խորհուրդէն ետ կենան, բայց ազդնք այս պատուէրին չանսալով, յարձակում ի գործ դրեր են, ասոր վրայ մարտանաւք ռմբակոծեր են ապստամբներուն բռնած դիրքերն՝ 70-80 ռումբ արձակելով։

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ.— Մայրաքաղաքիս աւստրիական դեսպան Ֆոն Քալիչէ և ռումանիական ու հոլանտական դեսպաններն երէկ Բ. Դուռն երթալով, տեսակցեցան արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ։

ՆՈՐՈԳՈՒՄ.— Պերութի կուսակալութեան խնդրանօք, մայրաքաղաքիս առողջապահական խորհուրդն որոշեց Պէյրութի մաքրանոցը նորոգել տալ՝ խալամ ուխտաւորաց Մէքքէէ վերադարձին առաջ։

ԺԱՆՏԱԽՏ.— Թեհրանի օսմ. դեսպանն հեռագրած է արտաքին գործոց նախարարութեան թէ ժանտախտն երթալով կը սաստկանայ Պոմպայի և Քուրաչիի մէջ և երկրին ներսերն ալ տարածուելու վրայ է։

ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ.— Այտընի նահանգին դատական քննիչը Տէնիզլիի, Այտընի, Պայանտըրի և Գերկիմայի դատական գործերուն մէջ զեղծումներ երեւան հանած ըլլալով, կայս. կառավարութիւնն որոշած է Այտընի նահանգին դատական գործերը քննութեան ենթարկել։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպան Մավրոքորտաթօ իշխանը Ֆէնէր երթալով, այցելութիւն տուաւ Յունաց Պատրիարքական Տեղապահ Տ. Կոստանդիանոսի։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ.— Նոր կարգադրութեան մը համաձայն արեւելեան ճեպընթաց կառախումբն յետ այսօրիկ իրիկուններն եւրոպական ժամ 5.6 ին պիտի մեկնի փոխանակ 4.10ին։ Հոս պիտի ժամանէ առտուներն եւրոպական ժամ 11.30ին փոխանակ 1.50 ին։

Պայմանադրական կառախումբը առտուական ժամէն երեք ժամ կանուխ պիտի հասնի. այսինքն առտուն եւրոպական ժամ 6.34ին։ Իրիկուններն ալ պիտի մեկնի ժամ 8.20ին փոխանակ 7.20ի։ Այս Նոր ժամանակացոյց մայիս մէկէն գործադրութեան պիտի դրուի։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ Սրէյտ զրահաւորն Իսկէնտերունէն Պէրութ ուղեւորեր է։

ԾՈՎԱՄՈՅՆ.— Ցորենաբարձ հելլենական առագաստանաւ մը, որ Տէտէ-Աղաճէն մեկնած էր Պիրէոն երթալու համար, ճամբան փոթորկի հանդիպելով իր նաւաստիներուն հետ ծովամոյն եղեր է։

ՊԱՀԱԿԱՆԱՒ.— Ֆրանսական դեսպանատան Ֆիէլ պահականաւը նորոգութիւններ կրելու համար, Արքունի նաւարանին աւազանը մտեր է։

ՀԱՆՔԱԾՈՒԽ.— Արքունի Տօփխանէ Պահճէ չոգենաւն երէկ Էրէյլիէն մայրաքաղաքս հասաւ մեծաքանակ հանքածուխ բերելով Օսմ. նաւախումբերուն համար, որք մեծ փութով կը պատրաստուին Միջերկրական ծով երթալու։

ԱՐԳԵԼՔ.— Քաղաքապետութիւնը խստիւ արգիլեց Դաւուտ-Փաշայի և Թաթավլայի մէջ ձիւն մթերելու համար բացուած փոսերու շահագործութիւնը, նկատելով որ հանրային առողջութեան կրնայ վնասել։

ՆՊԱՍՏ.— Սելանիկի նահանգին մէջ ցարդ 268,063 ղրշ. հաւաքուեր է զինուորական հաստատութեանց ինպաստ։

ՄԱՎԶԵՐԵԱՆ հրացան բաշխուեցան օսմ. պահեստի զօրաց որք փութոյ պնդութեամբ հելլենական սահմանագլուխը կը դիմեն օսմ. երկիրները հելլենական ասպատակութիւններէն պաշտպանելու համար։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութիւնն որոշեց որ երբ կառավարութեան կողմէ ուսանող մը օտար երկրաց բարձրագոյն վարժարաններէ մին զրկուի, հայրը ստորագրութիւն տայ թէ երբ տըղան առանց պատճառի վարժարանէն հեռանայ, անոր ուսման համար եղած ծախքերը պիտի հատուցանէ։

ՆՈՐ ԼՐԱԳԻՐ.—Տիկին Թէսսոսիա արտօնութիւն ստացաւ Մուբէֆիթ անուն գիտական շաբաթաթերթ մը հրատարակելու՝ մէկ կողմը Թուրքերէն ու միւսը Ֆրանսերէն։

ՀՕՐԱՆԻ կողմերը վերջերս պատահած ողողումներէն 52 տուն փլեր, անասուններ կորնչեր և արմտիքներ փճացեր են։ Մարդու կորուստ չէ պատահեր։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ առջեւ երէկ չոգեմակոյկ մը մակոյկ մ'ընկղմեց, բայց մէջը գտնուողներն ազատուեցան։

ՎԱՅԵԼՉԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ վերնագրով մեր երեկի թուով հրատարակուած յօդուածին մէջ նշմարելու դասախօսներ ը պէտք է կարդալ [illegible] դասախօսներ։

ՏՈՔԹՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

Հաստատուած յամին 1852

Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէնթի չէտտորութիւն (ըստ տարիքի), ծամողութիւն, էւ տղոց օրթոտոնթիւն երաշխաւորեալ։ «Սկոռբիթ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու, եւ նորահնար աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամհանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ-Փողոց Բերա (Եանիի գարեջրատան վրայի յարկը ճիշդ Զըպուգճեանց դէմ)։

Գատըգիւղի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը թիւ 1 Նոր բացուած Խրիսովէլի փողոց ամէն օր։

Յ. Գ. — Հաւասարելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի ատամնաբոյժերու, ձմեռները կիրակի օրերն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղինին։

ԱՃԱՊԱՐԵՑԷՔ ՕԳՏՈՒԻԼ ԱՌԻԹԷՆ

Պատիւ ունինք ծանուցանել ազնիւ Հայ հասարակութեան որ Բոսֆորիէն և Կարըմօն ընկերութեանց կեդրոններէն ստացած հրահանգաց համաձայն յայսմ հետէ ամենամեծ դիւրութիւններ և գնոց վրայ մեծ զեղչեր պիտի ցուցնենք մեզ դիմող պատուարժան յաճախորդաց. մինչեւ ցարդ նոյն ընկերութիւնք իրենց յատուկ թարիֆան ունենալով չէին կրնար անկից դուրս ելլել, որով անկարելի էր ընկերութեանց մը կը մնար մեզ դէմ մըրցելու, այլ այժմ շնորհիւ Նոր կարգադրութեանց, այլեւս ներելի չէ որ ոչ ոք առանց ապահովագրելու Թողու իր գոյքը, քանի որ վերոյիշեալ ընկերութեանց նման պատուաւոր ընկերութիւնք իրենց գները դիւրամատչելի կրնեն ժողովրդեան։ Աւելորդ է գովեստներ կարդալ անոնց համար քանի որ արդէն ծանօթ են հասարակութեան որ գիտէ միշտ նախապատուութիւն տալ անգլիական ընկերութեանց իրենց շուտափոյթ և ճիշդ վճարմանց համար։ Սոյն ընկերութեանց մին Բոլբէչիսօրէ քաղաքին հասարակութեանց կարգին մէջ նշանաւոր տեղ մը կը բռնէ և հաստատեալ է 1824 էն ի վեր. իսկ միւսը Կարըմօն որ Լոնտոնի առաջին կարգի ընկերութիւններէն մին է, 1821ին հաստատուած է և դրամագլուխը կը բարձրանայ 112 միլիոն ֆրանքի։ Այս մասին աւելի մանրամասն տեղեկութիւն փափաքողը թող բարեհաճի դիմել առ ընդհանուր գործակալութիւն Պրինք. Պէյքըր և Էտուարտս ի Քասնթօրպլօ խան Պահչէ-գափու և կամ գործակատար սոյն կրկնակի ընկերութեանց Արշակ էֆ. Ունճեան, Ղալաթիա Թինէլի հրապարակի Իզզէթ Փաշա խան թիւ 15։

—Պատշաճ կը համարինք ծանուցանել որ Արշակ էֆ. Ունճեան ի մասնաւորի արկածից դէմ ապահովագրելու համար մասնաւոր ընկերութեան մը գործակատարն է, այն է ՍՕՍԻԷԹԷ ԱՆՕՆԻՄ ՆԱՍԻՕՆԱԼ ՏԱՍԻՒՐԱՆՍ ԺԷՆԷՐԱԼ ի Փէշթա, որով ամենաչնչին փոխադրութեամբ մը կարելի է ինքզինքն ապահովագրել արկածից դէմ։ 6—3

ՍԵՂԱՆԱԺԻՐԱԿԱՆ

Ղալաթիոյ Սակարանի լիքիտասիօնն երէկ կատարուելով, 1000 Գոնսօլիտի համար 7½ ղրշ. Րէբօռ, Երկաթուղւոյ հատին Րէբօռի տեղ 60 սանթիմ Տէբօռ, Ռէժիին ալ 61½ Րէբօռ եղած է։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

12 ՓԵՏՐՈՒԱՐ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ

Օսմ. քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	Օ. Ո.	20 24
Ամենէն բարձր գին	»	20 39
Ամենէն վար գին	»	19 11
Օսմանիյէ	»	70 —
Րումէլիի երկաթ.	ֆր.	93 —
Ռէժի	»	13 —
Թռէտի ժէնէրալ օթթօմ.	»	7 —
Օսմ. Ապահ. ընկեր.	»	3 80
Թրամուէյ բաժնեթ.	ղրշ.	6 80
» ժուխանա	»	2 20
Սիկաւէթ) Ա.	»	1 15
) Բ.	»	1 10
ու.ՅՕԹ. Շանժ է Վալ.	Ա. Ո.	3 12
Ճէն. Թօպաքօ Բորբ.	չիլին	07. —
Ճէն. Էնթէրբրայզ	»	09. —
Թրամուէյ պարտաթ.	ֆր.	489 —
Տէրքօսի ջուրի ընկ.	»	342 —
Թարափ Կ. Պոլսոյ	»	456 —
Թրանսվաալ	»	27 50

ՍԹԻԼԱՆՑ

Քօնսօլիտէ մէկ օրուան	Օ. Ո.	6 15
» ութ »	» »	13 —
Րում. երկ. մէկ »	» »	— —
» » ութ »	» »	— —

ԲԱՑՈՒՄ ԱՅՍ ԱՌԱՒՕՏ

Օսմ. Քօնս. Սէրի Դ.	Օ. Ո.	20 11
Րումէլիի երկաթուղի	ֆր.	92 3/8

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	ղրշ.	110 1/4
Փարիզ 3 »	ֆր.	22 80
Ֆիօրին մանտա	»	10 78¾

ԸՆԹԱՑԻԿ ԴՐԱՄՈՑ

20 ֆրանքնոց	ղրշ.	87 29
Անգլիական ոսկի	»	110 05
Բօլ էմբէրիալ	»	90 —
Մէճիտիյէ արծաթ	»	108 23
Րուպլի թղթադրամ	Օ. Ո.	8 53
Քըրըմիզ		51 15

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ, 23 ՓԵՏՐ.

Ֆրանսական Ռանթ 3%	ֆր.	102 47
Օսմ. քօնս. Սէրի Դ.) բաց.	»	18 90
) գոց.	»	18 65
» » » Բ.	»	32 80
» » » Գ.	»	19 17
Օսմանիյէ	»	333 —
Րումէլիի երկաթուղի	»	92 —
Օսմ. Բաթօռիթէ	»	422 —
Մաքսատուն	»	443 —
Օսմ. Ռէժի	»	300 —
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	517 50
Թռէտի Լիոնէ	»	768 —
Սուէզի բաժնեթուղթ	»	3367 —
Իտալական Ռանթ	»	88 95
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25 190
Դրամադեղչ	»	2 —
Թրանսվաալ լանկ	»	26 50

ՊԵՐԼԻՆ, 23 ՓԵՏՐ.

Օսմ. քօնս. Սէրի Դ.	մարք	— —
» փոխառութիւն 1888	»	— —
Րումէլիի երկաթուղի	»	96 —
Անատ. երկ. պարտաթղթ.	»	88 30
Փոխ.-Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 325

ՎԻԵՆՆԱ, 23 ՓԵՏՐ.

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆիօր.	120 10
Րումէլիի երկաթուղի	»	46 50
Օսմ. Ռէժի	»	138 —

ԼՈՆՏՈՆ, 23 ՓԵՏՐ.

Անգլ. քօնսօլիտէ	Ա. Ո.	112 56
Օսմ. » Սէրի Ա.	»	65 —
» » » Բ.	»	32 37
» » » Գ.	»	19 20
Դ) բաց.	»	18 90
) գոց.	»	18 46
Փոխառութիւն Գասապա	»	76 50
» Օսմ. 3½%	»	94 —
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	10 62
Այտընի երկաթուղի	»	11 75
Եգիպտական Միացեալ	»	104 75
Հելլենական 5%	»	25 50
Մօնօբօլ հելլենական 4%	»	25 50
Ռանթ » 4%	»	22 50
Ռուսական 3½% 1891	»	102 —
Պուլկ. փոխառ. 6% 1888	»	90 —
» նոր » 6% 1892	»	89 25
Փոխան. Փարիզի վրայ	»	25 335
Դրամադեղչ	»	3 —

Ա Զ Դ

ՄԵԾ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՈՐԾԻ ՏԵՐ ԳԱՒԱՌԱՑԻՈՑ ՀԱՄԱՐ

Այն գաւառացիք, որ Կ. Պոլսոյ կառավարական պաշտօնատանց եւ կամ դատարանաց հետ գործ ունին եւ կ'ուզեն անոնց ո՛ր եւ ի՛նչ վիճակի մէջ մնացած ըլլալն իմանալ, կրնան դիմել ուղղակի փաստաբան Ալիք էֆէնտիի գրասենեակը, Ղալաթիա, Իզզէթ Փաշա Խան, թիւ 8 եւ 9, որ պատրաստ է պէտք եղած տեղեկութիւնը նամակաւ անմիջապէս հաղորդել, բաւական է որ 30 ղրշ.ի դրոշմաթուղթ կամ դրամածրար մը զրկուի ուղղեալ հարցման հետ ի միասին։

Անոնք որ իրենց հարցման պատասխանն հեռագրաւ կ'ուզեն առնել, հեռագրի ծախքն ալ առանձինն պէտք է վճարեն։ 30—1

ՀԱՄԷԼԻ ՎԷ ՆԱԶԱՐԻ

ՈՒՍՈՒՄՆ ԱՐԷՊԻ

Տեսական — գործնական հեշտական եղանակ Արաբերէն լեզուի

հեղինակութիւն

ՊԵՏՐՈՍ ԷՖ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ

Անդամ դիւանի Պետական Խորհրդի, Նկեւմոհեաց տեսուչ Պէշիքթաշեան Վարժարանի և ուսուցիչ Օսմ. մատենագրութեան, Արաբերէն և Պարսկերէն լեզուաց։ Արաբերէն լեզուի ուսումն որ մինչեւ ցարդ անըմբռնելի և անհասկնալի կը նկատուէր և զոր դիւրացնող մեթոտ մը չէր գտնուէր, ուրախութեամբ կը յայտարարենք թէ այս մեթոտն առաջինն է որ թէ կանոններ և հրահանգներ միանգամայն կը պարունակէ իր մէջ և Արաբերէն լեզուի ուսումը կատարելապէս կը դիւրացնէ։ Արաբերէնի այս դասընթացքը տարակոյս չկայ որ Օսմանեան լեզուի հետ զբաղողներուն ալ օգտակար պիտի ըլլայ։ Գինը 5 ղրուշ է։

Նոյն հեղինակին երկասիրութիւններուն կեդրոնատեղին է Պապը Ալի Ճատտէսի 78 թիւ խանութը։ 10—5

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 12,433,000
ՀԱՍՈՅԹ 1895 ՏԱՐԻՈՅ 3,161,300

ՆՈՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,671,100
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐԻՈՅ 1,245,300

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի փոխադարձ ապահովութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեան մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան փաստահաւար գլրենք ներկայացնել. Նաև երբ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուած վնասին 20,000,000 Անգլ. Ոսկին կ'անցնի.

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«ՄԱՐԻԹԱՅՄ»

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 5,000,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 100,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարները խիստ օգտակար պայմաններով: Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 և 22 կրկ. սենեակներն, առ ԳԱԲՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց.

ԳԱԹԸ ՄՈՒՀԱՍԻԼԻ ՖԻԼԻԳԷԼԱՏԷ

[illegible]

Իսպառ Բեմանունը Սանիխին 20էնճի բաղար իւրմեսի կինինատէն ըթիբարըն օլ մաղաղատա պուլունան ֆիլոթանըլըգլար, վէ իրէքլէր, վէ ֆանէլալար, վէ չէմսիէլէր, վէ կէօմլէքլէր, վէ չօրապլար, վէ մէնտիլլէր վէ եօրղանլար, վէ սօֆրա թագըմլարը վէ սայիրէ մըսիլլու ճումլէ էչեայի միւթէնէվվիէ պէօյլէ թէնզիլաթ իլէ ֆիրուխթ օլունաճաղը վէ 200 ղրշ. լըգ վէ եա 200 ղրշ. տան ֆազլա էչեա իշթիրա իտէն զէվաթա պու թէնզիլաթտան մաատա պիր տէ 100 տէ 5 ազոնթօ իհրա խոիչէճէկի իլան օլունուր: 12—01

ՔՈՒԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼ. 200,000,000 ՖՐ.

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

Գալաթիա Եմիշ իսկելեսի Հալեպեան խան

ՏԵՐ-ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Պոլիս Սուլթան Համամ Հասըլզատէ խան

ՔՈՒԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆ կը կատարէ Պանքայի ամէն գործողութիւններ. արժէթուղթի վրայ փոխատուութիւն. հաշուեմիջնորդ կը բանայ արժէթուղթեր զրաւ առնելով. փոխանակագիր կը հանէ Ֆրանսայի ու օտար երկրաց զանազան հրապարակներու վրայ. Վարկի թուղթեր կուտայ. Սակարանի յանձնարարութիւններ կը կատարէ. վճարումներ կ'ընդունի, և պայմանաժամանոր պօնոններ կուտայ որոշեալ պայմաններով.

ՊՈԼՍՈՅ ՏԷՐ-ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ կը կատարէ Պանքայի ամէն տեսակ գործեր. ապրանքի փոխարէն փոխատուութիւններ կ'ընէ. ապրանքներ կ'ընդունի իբրև անպարտ աւանդ մինչև ղեմեղման վարձքն խառնելով լեւկամէ. Պոլսոյ և օտար երկիրներու մէջ վաճառելու յանձնառութեամբ:

ՄԵՔԵՆԱԿԱՆ ՅԱՌԱՋԱԴԻՄՈՒԹԻՒՆ

ՔՈՆԵԱՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ի ՊԻՐԷՈՆ

ՍԱՄԲԷԼԻՈՍ (ԱՅԳԻ)

Ս. Ի. ԵՒ Ա. ՄԷԹԱՔՍԱ

MARQUE DEPOSÉE FABRIQUE

Աշխարհի բոլոր մեծ տուէստահանդէսներէն 26 մեծ մրցանակներով 1893ին, 1894ին, 1895ին և 1896ին փառաւորուած քօնեաք.

Պէրլին, Ժընէվ, Ամսթերտամ և Գահիրէէն խաչով մեծ մրցանակ, Գուքրէշ, Մօնաքօ Պրիւքսէլ, Բրէմ, Փարիզ, Ս. Սթէֆանօ և Լոնտոնէն առաջնակարգ վկայական.

Անվէրս, Վիէննա, Բրակա, Շթութկարտ, Շիքակօ, Պէրլին, Ամսթերտամ, Բրէմ, Ս. Սթէֆանօս ու Գահիրէէն ոսկի մետալներ, Պորտօէն 2 արծաթ մետալներ.

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԱՐՔՈՒԽՆԵԱՅ

Հելլենական կառավարութենէն Ս. Փրկչի արծաթ խաչով. Պարսկական կառավարութենէն Առիւծու և Արեգական պատուանշաններով. Վենետիկէն յատուկ պատուանշանով, Պրիւքսէլի միջազգային առաջնական քօնիւրէն, Փարիզի Ակադեմիի երկրագործական ճիւղէն և Մարսիլիայ քաղաքապետութենէն առաջնակարգ տեպլոմով վարձատրուած.

ՏՆՕՐԷՆ Պ. ՍՊԻՐԻՏՕՆ ՄԷԹԱՔՍԱ

Հայթայթիչ Նոյին վեհափառութեանց Թագաւորացն Յունաստանի և Սերպիոյ և Ն. Արքայական Բարձր. գահաժառանգ Իշխանին Յունաստանի.

Վաւերացուած Թուրքիոյ, Եւրոպիոյ, Յունաստանի եւ Եգիպտոսի բժիշկներէն եւ քիմիագէտներէն

«Թերտինանտ Ժան»ի քիմիագէտ ի Փարիզ, Վէն Համպէլ Րօս եւ Հարման Իւղին մեծ քիմիագէտ յԱմսթերտամ, Տքթ. Ռուսէֆ (Պուլկարիա), Տքթ. Սէթրաքեան եւ Պէճնաքեան Պուքրէշ.

Բիւէր Աբէքի, Սինկրօս եւ Զամպաքօ փաշա Կ. Պոլիս, Բօմանոս փաշա եւ Տքթ. Ջահարօլա Եգիպտոս, Տքթ. Օրֆանիտի. Աթէնթուլի, Գարամանչա, Հաճի Միհալի, Բօնաջա, Զիննի Կալվանի, Մակկա Բրօֆէսորք Հելլենական Համալսարանին Աթէնքի.

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

1,000,000 քիլօկրամ քօնեաք

ՄԻՇՏ ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՊԱՀԵՍՏԻ

15 մթերանոցներու մէջ 420 մեծ տակառներով 800,000 քիլօկրամ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՐՏԱԾՈՒԹԻՒՆՔ

35,000 սնտուկ եւ 1000 տակառ քօնեաք, որոնց ճշգրտութիւնը վաւերացուած է քաղաքապետական տամղաներով

Պ. Պ. Ս. Ի. եւ Ա. ՄԷԹԱՔՍԱ

100,000 ֆրանք կը խոստանան այն անձին որ ապացուցանէ թէ Մէթաքսա քօնեաքը իր մէջ վնասակար նիւթեր կը պարունակէ.

Ընդհ. Թուրքիոյ համար միակ ներկայացուցիչ

ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ

42 ԿԱԼԱԼԸԲԱ ՄՈՄՀԱՆԷ ԹԻՒ 42

50—50

ԳՈՒՆԻԿ ՉԷՄԻՍՏՈՒՏԷՍ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ԳԻՆԻ ՏԷՍԷՐԹԻ ԱԿԱԴԵՄԻՈՅ ՀՆՉՈՒԱԾ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրբուլ և Աթլանտիք Ֆիլօ Քոմբանի լըմիթէտ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքդորիան	10500	Յըլավիան	3500
Աուձէնիան	10500	Լէճիէրիքն	3500
Քէսդրիան	10500	Բըրմըզըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլըմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Պոստոնիան	8000	Ալպանիըն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Խալէբնիան	3700	Մինձօ	900
Վալոնիան	3700	Օբօրթօ	800
Յըլոմինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու համար Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ.

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ

Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 1

Ղալաթիա

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդ Հըլ ՀԸԼԻ, Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՕՏԵՍԱՅԻ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Տօմինօ	937	Իտալօ	5540	Բօլօ	510
Ալէքթօ	3607	Տըլօ	2383	Ճիւնօ	1080	Բիսըրթօ	2229
Անճէլօ	1541	Տրաքօ	1713	Բէքաօ	1053	Բինալտօ	1663
Արիօսդօ	2377	Տինամօ	504	Քօլբինօ	2307	Բօլլօ	1613
Պասանօ	1822	Էկրօ	2464	Քօմօ	1700	Բօմէօ	1789
Պօրօսինօ	1264	Էլտօրատօ	1520	Լէօ	1053	Բօզարիօ	1862
Պրավօ	1076	Էրադօ	1481	Լէօնարտօ	2271	Սաբֆօ	1113
Պրունօ	841	Ֆլօրօ	954	Լիվօրնօ	1643	Սիբիլօ	1735
Պըֆֆալօ	4431	Ֆինլանտ	1828	Լօրէնցօ	3191	Սիլվիօ	1193
Գէյրօ	1671	Ֆլամինկօ	849	Մալմօ	724	Սորէրօ	1200
Գալիբսօ	1337	Ֆրանչիսքօ	4582	Մարէնկօ	2273	Թասսօ	1328
Գամէօ	1244	Կալիլէօ	3060	Մարդէլլօ	3709	Թ. Ուիլսըն	1546
Գադօ	1094	Կիդանօ	1243	Միքատօ	3557	Թօբիօ	3827
Չիքաքօ	2729	Կօզօ	1011	Միլօ	4057	Թօրքադօ	1470
Սիսէրօ	1834	Կրատօ	1695	Մոնդէվիտէօ	1735	Թօրրինօ	487
Գլիօ	2697	Հիրօ	775	Մուրիլլօ	2410	Ուրպինօ	2429
Գօլօրատօ	4235	Հիմալկօ	1581	Նէրօ	4083	Վասքօ	1914
Գօմօ	1497	Հինտու	3720	Օթելօ	4100	Վօլօ	1289
Գօնկօ	2906	Հօրադիօ	3600	Օթթարիօ	4036	Վօլթուրնօ	2396
Գօրսօ	895	Հումպէր	596	Օրլանտօ	1535	Եէտօ	1850
Տիտօ	4811	Իտալօ	2354	Բալէրմօ	1637	Զէնօ	1200

Իւնիօ շոգենաւը, նաւապետ Ուսդըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն մեկնած է ամսոյս 1ին և Մարտ 1ին հոս կը սպասուի.

Դիմել առ գործակալս Ժ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՔԻՕ.

Թիւ 17-18, [illegible] Միլլէթ խան, Ղալաթիա

ԲԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրբուլ և Աֆրիքըն Ֆիլօ

Նաւարկութիւն մէջ Լիվըրբուլի ու Կ. Պոլսոյ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ռամբրիա	7718	Սքոթարիա	3574
Կաթուրիա	7718	Մարաթօն	2403
Սէրվիա	7391	Ալգրիա	2393
Ուըմպրիա	7268	Սարաքոսա	2166
Բավօնիա	5587	Թարիֆա	2246
Սէֆալոնիա	5517	Բալմիրա	2144
Կալլիա	4809	Թրինիտատ	1899
Սայթիա	4557	Մորօքքօ	1855
Ալճերօ	2143	Պրիթիշ Բուին	735
Բէտաւր	1876	Բարինթիա	5598
Շէրպուրը	1614	Սիլվանիա	5598
Գ ղալոնիա	4545	Բամբանիա	12950
Պօթնիա	4531	Լուքանիա	12950

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒԼԻ գործակատար

Ալիքսիատիս խան, Թիւ 4ա Ղալաթիա

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Պոնթոսի Գիծը

Ճանապարհորդներու Բանալ

Անաթօլի շոգենաւը յունուար 12 ին (Ն. Տ.) Մարսիլիա պիտի ուղեւորի կէսօրէն չորս ժամ յետոյ.

Ա. կարգ 245 Ֆրանք

Բ. » 175 »

Ողջոյնի էր ապրանք ուղեւորներն

Նաւուղիչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար

ԹԻՄՈԹԷ ԸՂՊՈՒԼ

Մոմհանէ փողոց Թ. 1

ՍԱՄ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրբուլ և Մէտիթէրանէան Ֆիլօ Քոմբանի լըմիթէտ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ամասիա	3500	Թիպր	2500
Թրամէզ	3500	Մարէնթիս	2500
Մէնիւս	3500	Նէբդիս	2500
Անիւպիդ	3000	Բէրա	2250
Ալօր	3000	Օսիրիս	2250
Անօրիւս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3550	Կապքօնի	1500
Ֆարօս	2750	Կիէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.

Ուէթօլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

34, Ճէյմս Սթրիդ, Լիվըրբուլ

(82)

ԹԵՐԹՕՆ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵՆԱՑ ՊԱՅՔԱՐԸ

ԿԱՄՔԸ

Բայց վերջապէս, մինչ այրեր միայն, առանց իրենց կիներուն, աղջիկներուն կամ քոյրերուն։ Զարականութիւնն այս իրողութիւնն իր ձեւը պատրանակ ըրած եւ մեզ դէմ դարձուցած է։ Ուստի Տիկին Օլիֆան եւ ես որոշած ենք որ այսուհետեւ պիտի չընդունինք մեր տունն մտնալ բարեկամներէն զանոնք որք կ'ուզեն չարունակել իրենց այցելութիւնները իբրեւ ամուրի . . . Անանց հետ մեր ունեցած մտերմութեան հրապարակին առջեւ ցարդ գիջողութիւն ըրած էինք, բայց պէտք չէ զանց առնել ընկերութեան կարծիքն ալ . . . Ասոր համար կը ցաւիմ որ Տիկին Էրօ չունի այնպիսի առողջական վիճակ մը որ ներէ իրեն դուրս ելնել, վասն զի ձեզ հետ մեր ունեցած թանկագին յարաբերութիւնները վայրկենապէս ընդհատուած պիտի ըլլան։

Լուի ոտք ելաւ քիչ մը գունաթափ, եւ դառնալով Տիանայի որ բազմոցին վրայ տարածուած ըլլալով՝ որ եւ է չարժում չէր ըներ, ըսաւ.

—Բայց, Տիկին, եթէ չեմ սխալիր Պ. Օլիֆան օրինաւոր կերպով կը ճամբէ զիս տունէն։

Տիանա իր չրթունքներէն դուրս արձակեց հեղձամղձուկ մռմռունջ մը, որ ո՛չ հեծեծանք էր եւ ո՛չ ալ քրքիջ, այլ միջին տեղը կը բռնէր։ Այս եղաւ իր միակ պատասխանը։

—Տունէն ճամբե՞լ, կրկնեց Սըր Ճէյմս բողոքելու ձեւով։ Ինծի նման քաղաքավար մարդ մը չկրնար այդ կերպով վարուիլ աղուականի մը հետ, բայց ձեզ նման կենցաղագէտ մարդ մ'ալ անկարող չէ գնահատել իմ պատճառներս . . . Այսու հանդերձ առանձին կը թողուլ զձեզ Տիկին Օլիֆանի հետ, որ լաւագոյն կերպով պիտի բացատրէ ձեզ զանոնք։

Սըր Ճէյմս ձեռքն երկնցուց Լուիի որ սեղմեց զայն դժկամակութեամբ. յետոյ, իր կնոջ ճակատն համբուրելով դուրս ելաւ։ Հազիւ դուռը գոցուած էր, Տիանա տեղէն ցատքեց ելաւ, եւ արտասուալից դէմք մը ցոյց տալով իր ոգերիածուին.

—Վերջապէս ահա գիտար գտանք, գոչեց։ Ձեզ կրնար երեւակայել թէ ուրթ օրէ ի վեր ի՛նչ է վարած կեանքս ծշմարիտ դժոխք մը, եւ հոն առանձին էր, ձեզմէ լքուած . . . Չեմ գիտեր թէ ի՛նչ գարշելի խռովութիւններ տըրուած են Սըր Ճէյմսի, բայց նա ինքն իրմէ դուրս ելած է . . . Կ'ըսէ թէ պատիւը վիրաւորուած է եւ թէ պէտք է կա՛մ Բարիզի մէջ մեր ապրելու եղանակը փոխել եւ կա՛մ Անգլիա վերադառնալ։

—Մէկտե՞ղ պիտի տանի զձեզ, գոչեց Լուի։ Ուրեմն ձեր հաւանութեամբն է, վասն զի ձեր կամքէն դուրս բան մը չըներ նա։

—Սովորաբար ինձ հետ կը վարուի իբրեւ չփացած տղու մը հետ, բայց երբ խնդիրը ծանրակշիռ բաներու վրայ է... եւ մեր զլխուն եկած փորձանքն աւելի ի՛նչ ծանրակշիռ բան կայ։ Զըրոյց տարածուած է թէ այլեւս տունէս դուրս չէք ելներ . . . Լըրըպուլէյի տան մէջ պատահած դժնդակ անսառանը չափազանցութեամբ պատմուած է . . . Որո՞ւ կողմէ։ Անտարակոյս այս վայրագ Էմիլիի կողմէ, վասն զի ո՛չ ձեր կինն, ո՛չ Թոզիա, ո՛չ Լըրըպուլէ խօսած են անոր վրայ . . . Գիտէք թէ ո՛րքան կը նախանձին վրաս այս բոլոր տղեղ ու լրբաւլ լըրճուկներն . . . Այս չարթու նախատինքներ ըրին ինձ դէմ . . . Այլ չեմ կրնար սրահ մը մտնել առանց բամբասանքի մ'ունենալու . . . Այս աժենքը ձեր պատճառաւ կը կրեմ . . . չեմ գանգատիր . . . բայց դուք ալ, ձեր կողմէ ըրէք ինչ որ պիտի կրնաք ընել զիս ձանձրոյթներէ ազատելու համար . . .

Տիանա նստած էր գահին, իր քովը նստի բազմոցին վրայ, եւ ինքը դիմացը կսկլոր նստած, անոր կը փաթթուէր իր ոսկետակ թեւով, որ գորշ վարդագոյն մետաքսեայ պարեգօտ մը գուրս կ'ելլէր, որուն մէջէն ոսկեգոյն գօտեւ մը սեղմուած էր իր փոքրիկ գլուխն, որոյ երկնագոյն աչքերը խարտիչագեղ մազերու փունջերուն տակ կը փողփողէին, ծիծաղած էր Լուիի վանջքին վրայ, եւ իր ժպտուն չրթունքներով կարծես կը խնդրէր համբոյր մը, որմէ խոկոյզ խոյս կուտար, երբ ակփտառարդին սիրաբորբոք բիբերը կը մօտենար իր բիբերին։ Անզգուշին իր շուշով, իր գիւրաթեք մարմինէն բուրող սիրաջերմ անդաշնամութեամբ կը շրջապատէր զայն։ Եւ անոր գգուանքիւնը գրգռող հրաւէրբոք խանդով մը, մերթ իր սէրը կը յայտնէր եւ մերթ իր երեսը կը խէր, մերթ զուարթութիւնն կը կեղծէր եւ մերթ վիշտ, ա՛յնպիսի ճարպիկութեամբ եւ արագութեամբ, որ կարծես թէ իր անձին վրայ տասն կիներ կային միացած։

Լուի, այս անձնարկներէն սիրաբորբոք եւ այս ժպիտներէն արբշիռ, անոր ուսերէն բռնած եւ թեւերուն մէջ քաշած էր զայն։ Իր սիրական անձով նորէն համակուած, այլեւս իր աչաց առջեւ կը տեսնէր միմիայն Տիանան։ Նախորդ հեչտութեանց յիշատակը մտքը կուգար՝ նոր հեչտութեանց վրայ երազել տալով։ Կը ցանկար դիմաւորեալ կնոջ, ինքզինք կը մեղադրէր թէ ի՛նչպէս ամբողջ ամիսներ անցած էր հեռի մնացած էր անկէ, կը զարմանայի թէ ի՛նչպէս կրցած էր այս բանին համակերպիլ, եւ այս ետեւ յարբէ բան չէր խորհեր թէ ո՛չ ամէն բանի զոհել, որուհետեւ մի յայտ կինն իրեն ըլլայ։

Այն տեսեն Տիանա սիրալիր խօսքերով ձեռնարկեց ապացուցանել անոր թէ իրեն ընելիք զոհողութիւնը չատ պզտիկ բան մ'էր, եթէ Տիկին Էրօն իրաւ հետ բերէր այս երեկոյթին։ Բաւական էր որ Էլէնը սրահներուն մէջ պտոյտ մ'ըներ. Թող տեսնէին զինքը, եւ այդ կը բաւէր։ Ցետոյ թո՛ղ իրենց ըղձաձն ըսէին, այնպիսիներուն գիւրին պիտի ըլլար պատասխանել. «Թէ Լուի Տիկին Օլիֆանի տարփածուն չէ, ասոր ապացոյցը սա է որ Տիկին Էրօ անոր տունը կ'երթայ»։ Արդարեւ հարկ պիտի ըլլար որ Տիկին Էրօ քիչ մը իր հպարտութենէն խոնարհէր, բայց ի՛նչ վնաս կ'ըներ, եթէ նայքան թեթեւ հաստատուած մ'ըներ անոր զոր թէնվանեալ էր։ Եւ այս ամենամեծ պատճառաբանութեանց յաջորդած էին ա՛յնքան համբոյրներ, որ անոնց զգանութիւնն անգիտացուց, եւ Լուի երդում բրաւ որ իր կինն հաճեցնէ իրեն հետ գալու։

Իր վստահութեան վարձքն խոկոյն ընդունեց սիրավառ ցոյցերով։ Տիանա շնորհակալ եղաւ անոր եւ մինչեւ ծանրաբանութիւն անոր սովորական լեզուին վրայ. «Կը սիրեմ զքեզ, այնպիսի անկեղծութեամբ մը որ այնքան աղբիւրն ատելութիւնն էր։ Լուի, այս սիրավառ արտայայտութեանց մէջէն, բնաւ չէր խորհեր իր տուած անվայել խոստման վրայ, ո՛չ ալ այն նախատանաց վրայ զոր իր կինը պիտի կրէր իր մեղսակցութեամբ։ Ամէն բան իր քմահաճոյքէն կախեալ էր. փոյթ չէր թէ ի՛նչպէս եւ ի՛նչ գնով կը գոհանար այդ քմահաճոյքը, բաւական էր որ գոհանար։

Էլէնի ծիւանդանալէն ի վեր առաջին անգամ ըլլալով, երեկոյին տուն չգնաց ճաշելու, եւ յաջորդ օրը պաղ վարմունք մը ունեցաւ, ինչպէս երկար ատենէ ի վեր սովորութիւն ունէր։ Սակայն Էլէնի համար, որ քաջ կը ճանչնար զայն, իր սովորական դէմքը չունէր։

(Շարունակելի)

Թարգմանեց Բ. Մ. ՊՕԶԱՃԵԱՆ